

PAM

Palvelualojen
ammattiliitto
Servicefacket

Palveluualat ja PAM korona-aikana

Kevät ja kesä 2020

Johdanto

- Suomi siirtyi 17.3.2020 kolmeksi kuukaudeksi valmiuslain mukaisiin poikkeusoloihin COVID-19-pandemian vuoksi.
- Maan rajat suljettiin matkustajaliikenteeltä, julkisia kokoontumisia rajoitettiin, kulttuurilaitokset ja urheilutilat suljettiin, koulut siirtyivät etäopetukseen ja toimistotyöntekijät etätöihin, yli 70-vuotiaita kehoitettiin pysymään eristyksissä, Uudenmaan alue eristettiin kolmeksi viikoksi (27.3.–19.4.), ravintolat suljettiin asiakkailta niin, että vain take away -myynti oli sallittua (4.4.–1.6.).
- Palvelualojen ammattiliitto PAM ja Palvelualojen työttömyyskassa joutuivat pikaisesti muuttamaan toimintojaan, jotta poikkeustilanteen vaatima jäsenten tiedontarve, päiväraha hakemusten tulva ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen tarve pystyttiin toteuttamaan.
- Tähän aineistoon on koottu kevään ja kesän aikaisia tilastoja ja tietoa siitä, miten COVID-19 vaikutti palvelualojen työntekijöihin, toimialoihin, Palvelualojen työttömyyskassaan ja PAMiin.

Sisältö

- Pandemia suisti talouden ja työllisyyden raiteiltaan
- Jäsenten toimeentulo vaikeutui
- PAM vastasi jäsenten hätään
- Palvelualojen työttömyyskassalle hakemusten vyöry
- Työehtoihin tehtiin ripeästi väliaikaisia muutoksia
- Lakeja muutettiin, PAM teki aktiivista vaikuttamistyötä
- Digitalisaatio eteni – vai etenikö?
- LIITE: Koronaan liittyvät lakimuutokset kevään ja kesän 2020 aikana

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Pandemia suisti talouden ja työllisyyden raiteiltaan

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

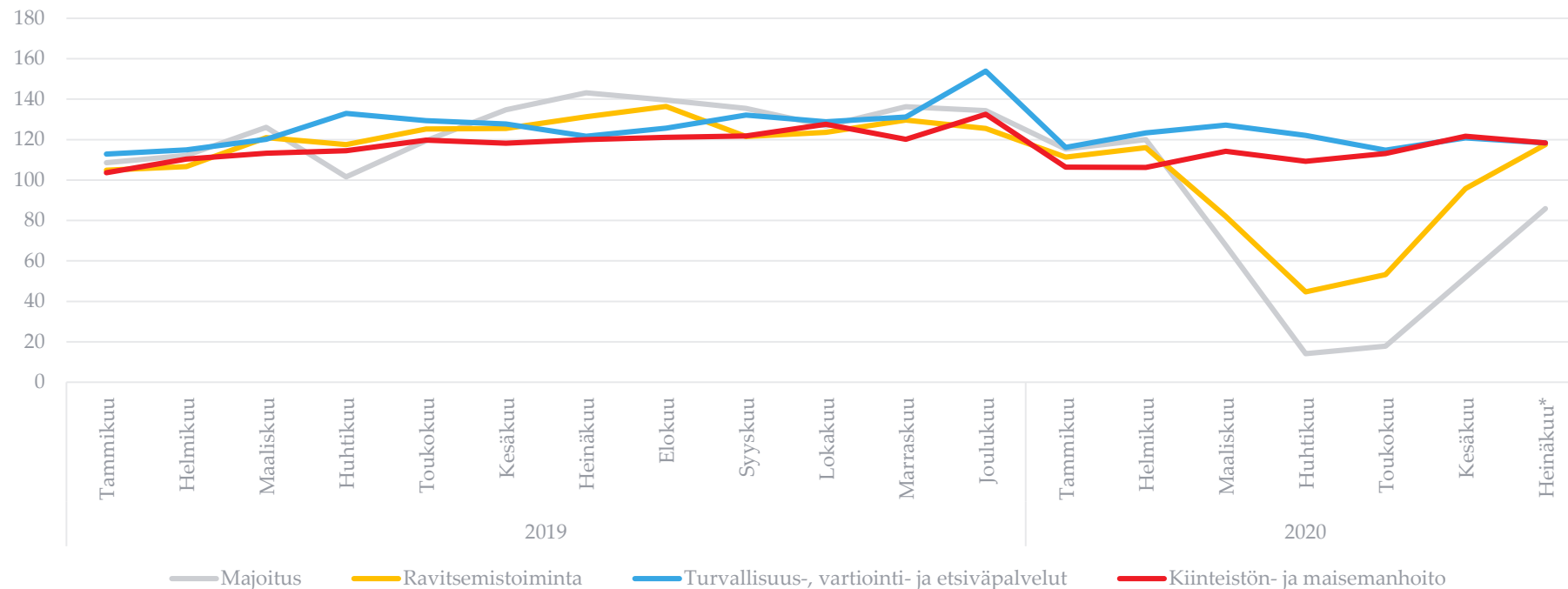
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Palvelualojen liikevaihto

Palvelualojen liikevaihto, indeksi 2015 = 100

Suomi oli poikkeustilassa maaliskuun puolestavälistä kesäkuun puoleenväliin.

Merkittävin liikevaihdon lasku palvelualoilla nähtiin odotetusti majoitus- ja ravitsemistoiminnassa.

Ravitsemispuolella myynti palautui heinäkuussa onneksi jo lähelle edellisvuoden tasoa. Kiinteistö- ja turvallisuuspalveluissa liikevaihdon muutokset ovat olleet maltillisempia.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

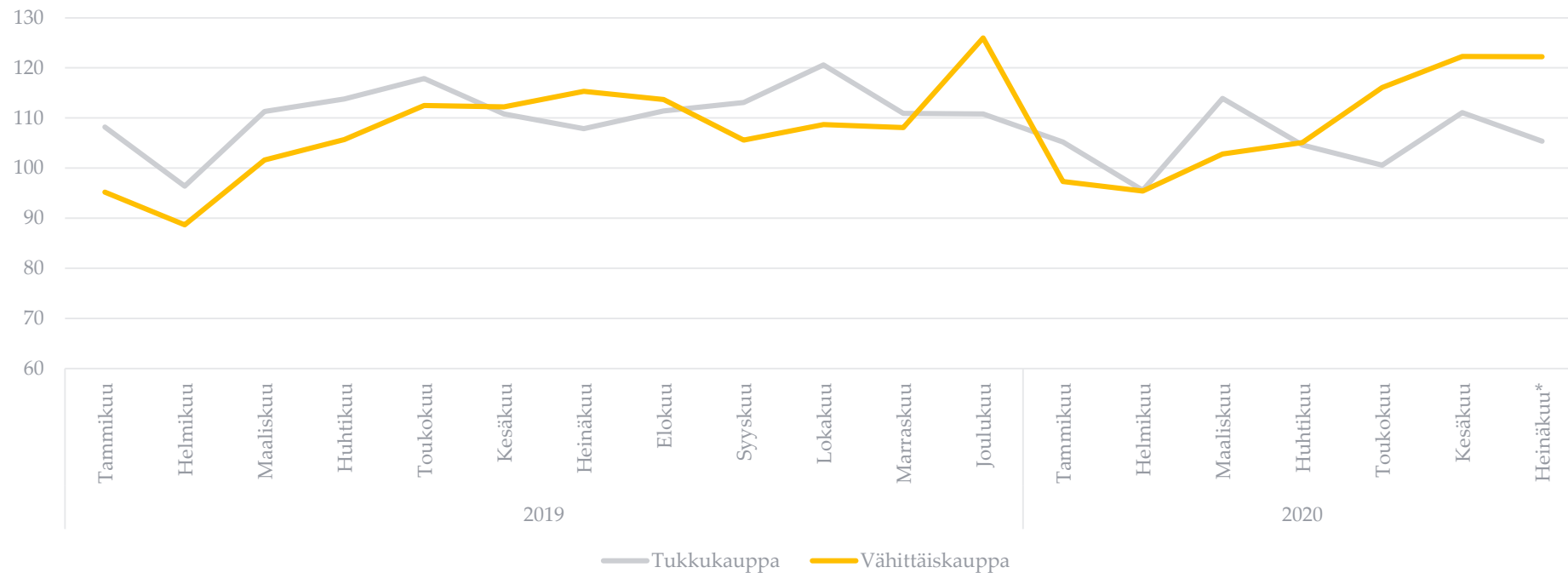
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Kaupan liikevaihto

Kaupan liikevaihtokuvaaja, indeksi 2015 = 100

Vähittäiskaupan myynti kasvoi keväällä voimakkaasti kriisistä huolimatta sekä osin siitä johtuen.

Tukkukaupassa vaihtelu on ollut suurempaa, ja toimiala kärsi keväällä kansainvälisen rahdin häiriöistä.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

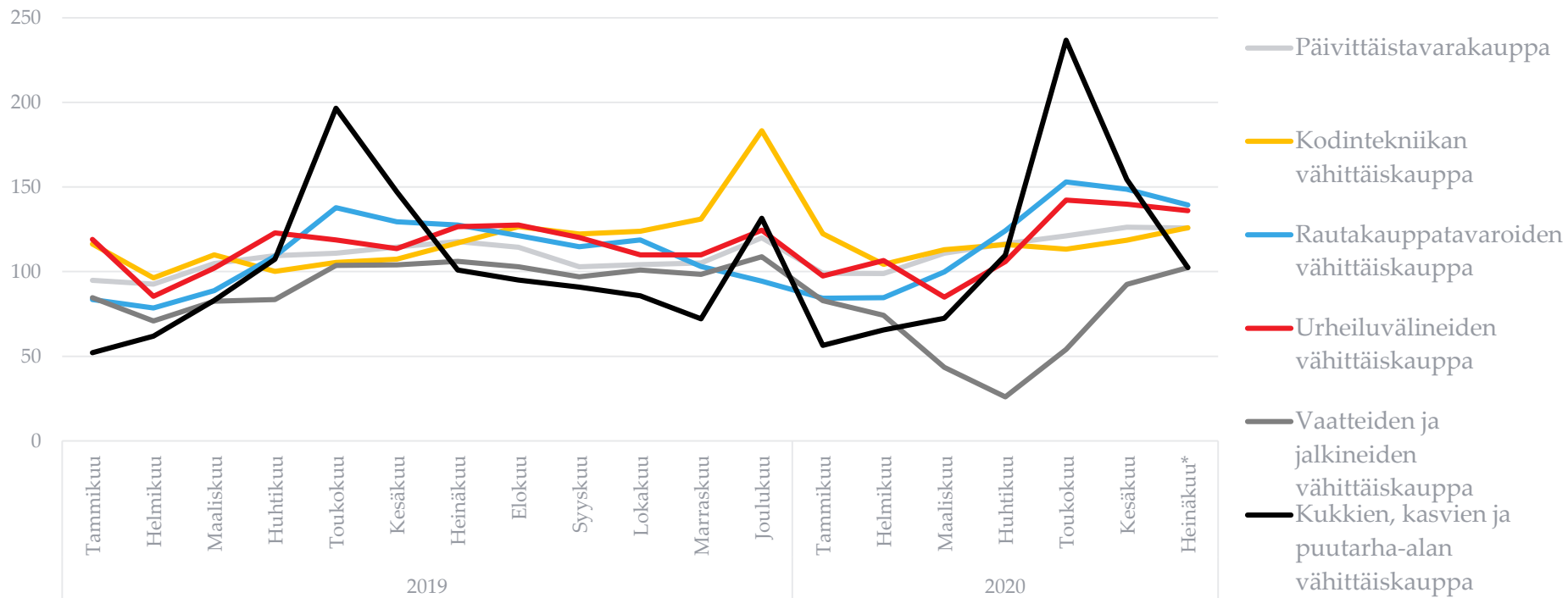
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Vähittäiskaupan liikevaihto

Vähittäiskaupan liikevaihtokuvaaja, indeksi 2015 = 100

Lähemmin tarkasteltuna vähittäiskaupan kasvu on syntynyt ruoan kysynnän siirtymisestä päivittäistavarakauppoihin sekä kotona olemista tukevien toimialojen kuten rautakaupan, puutarhakaupan ja kodintekniikan kaupan kasvusta.

Vaate- ja jalkinealan kotimainen erikoiskauppa kärsi sen sijaan merkittävästi kysynnän hiipussa ja siirtyessä ulkomaisiin verkkokauppoihin.

Talous ja työllisyys

Vaikutus jäseniin

Jäsenpalvelut

Työttömyyskassa

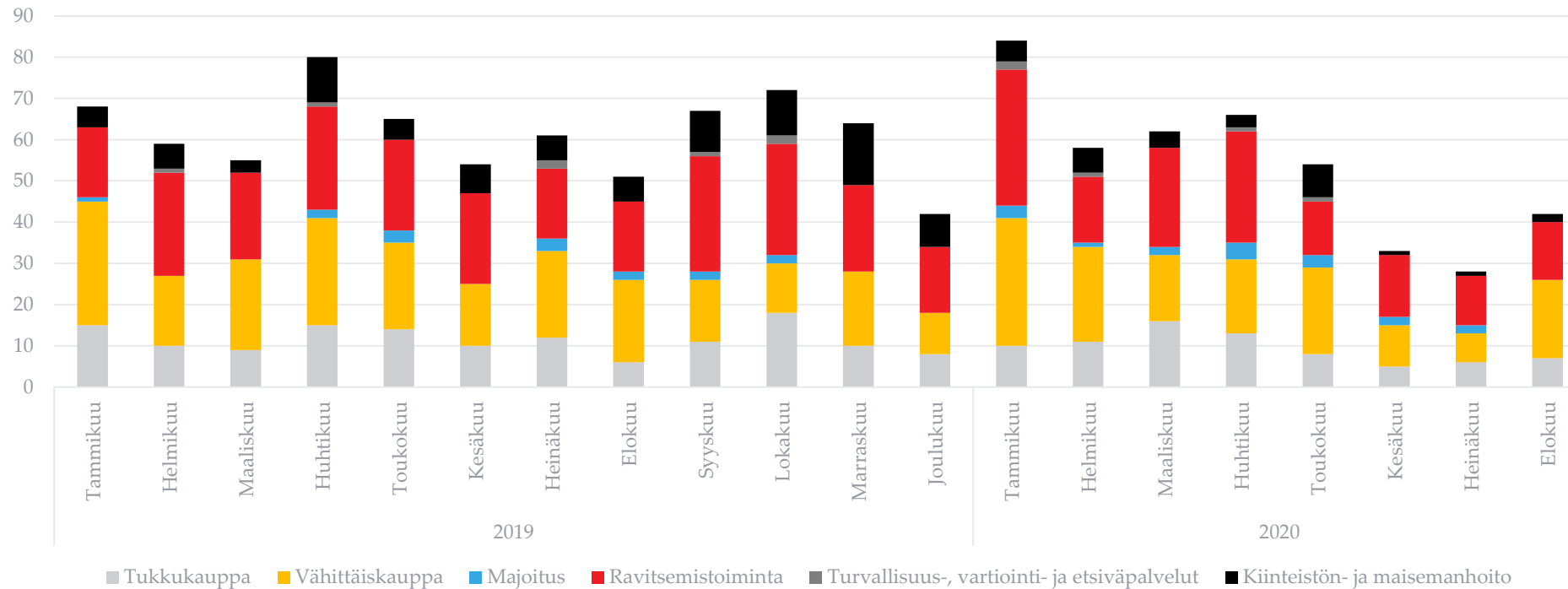
Työehtomuutokset

Lakimuutokset ja vaikuttaminen

Digitalisaatio

Konkurssit

Vireille pannut konkurssit, yritysten lukumäärä

Koronakriisi ei ole johtanut PAMin suurilla aloilla yritysten konkurssihakemusten kasvuun, vaan konkurssien vireillepanoja on ollut jopa poikkeuksellisen vähän.

Yritysten poikkeustuet ja lomautusjärjestelmä ovat siis saavuttaneet tavoitteensa ainakin toistaiseksi.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

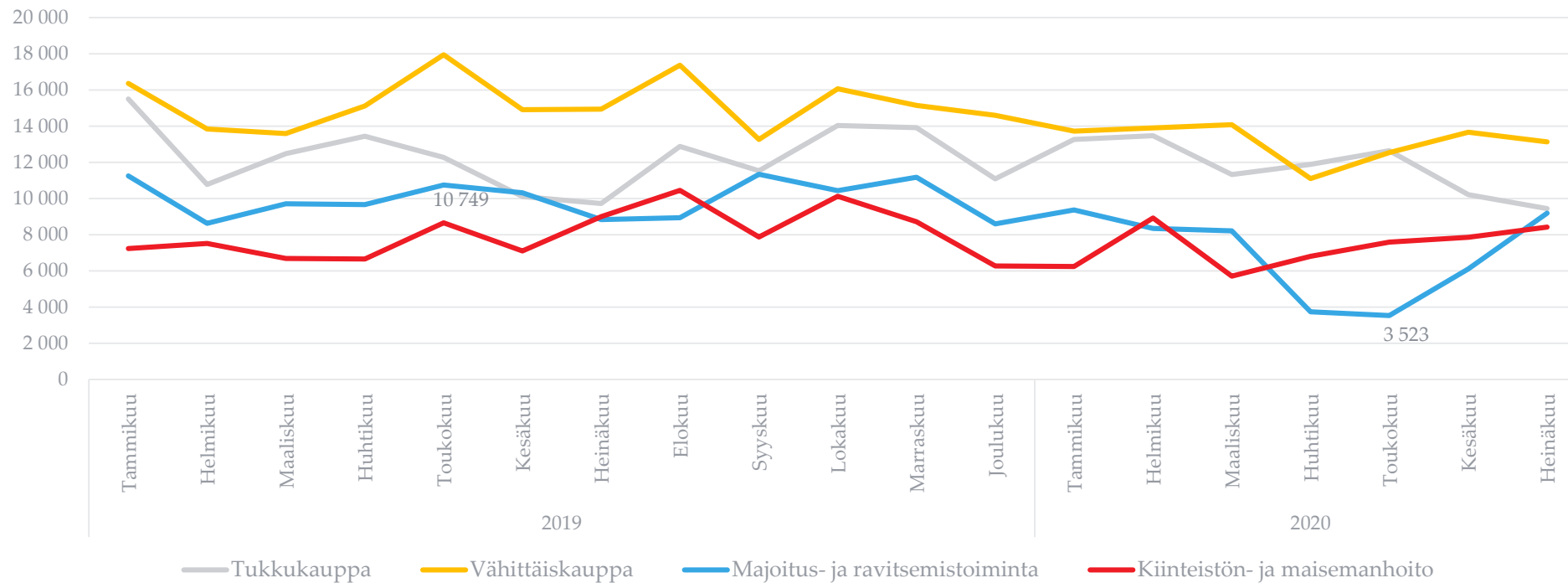
Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Tehdyt työtunnit

Palkansaajien tekemät työtunnit, 1000 tuntia

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan palkansaajien työtuntien keväinen romahdus oli ennennäkemätön, mutta työtunnit ovat palautuneet kesällä jo rohkaisevasti.

Vähittäiskaupan puolella kriisin voidaan puolestaan katsoa vauhdittaneen työtuntien laskevaa trendiä.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

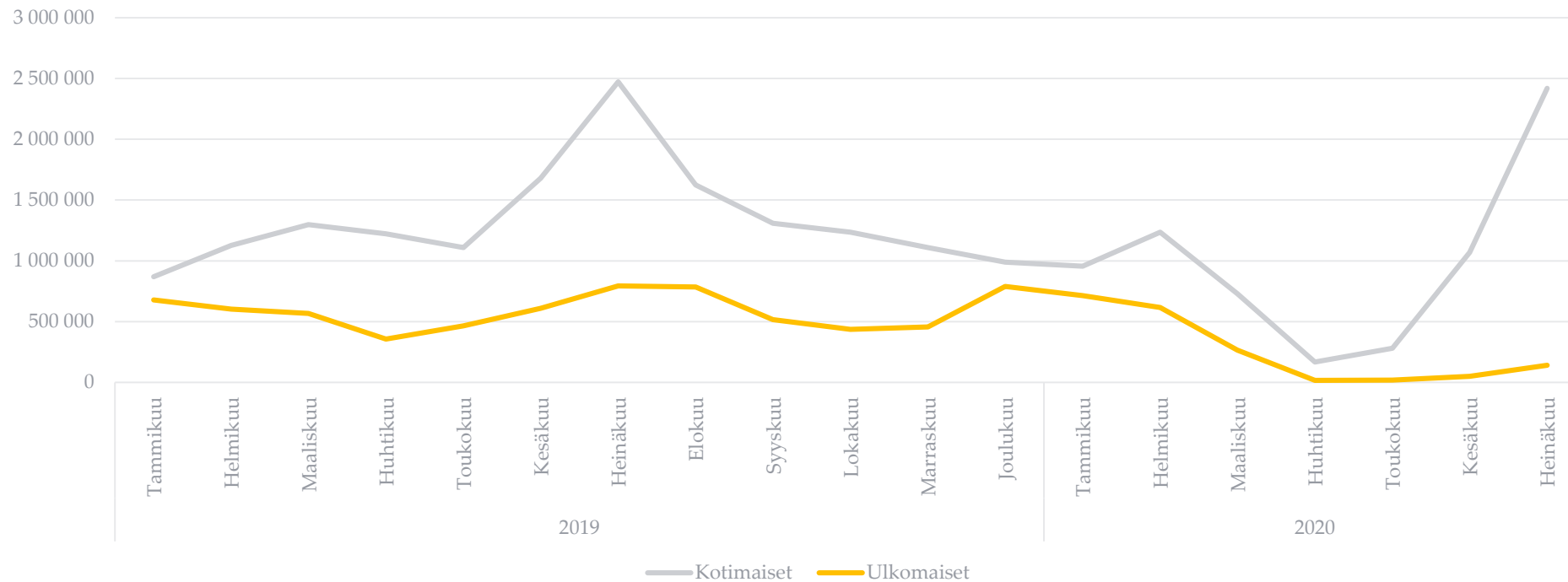
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Hotelliyöpymiset

Yöpymiset suomalaisissa majoitusliikkeissä

Ulkomaisten matkailijoiden saapuminen Suomeen on odotetusti jäänyt vähäiseksi, mutta kotimaanmatkailu lähestyi yöpymisillä mitattuna heinäkuussa jo edellisvuoden tasoa.

Tämä tietää matkailualan yrityksissä voittajia ja häviäjiä, sillä kotimaiset matkailijat käyttävät usein eri palveluja kuin ulkomaiset.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

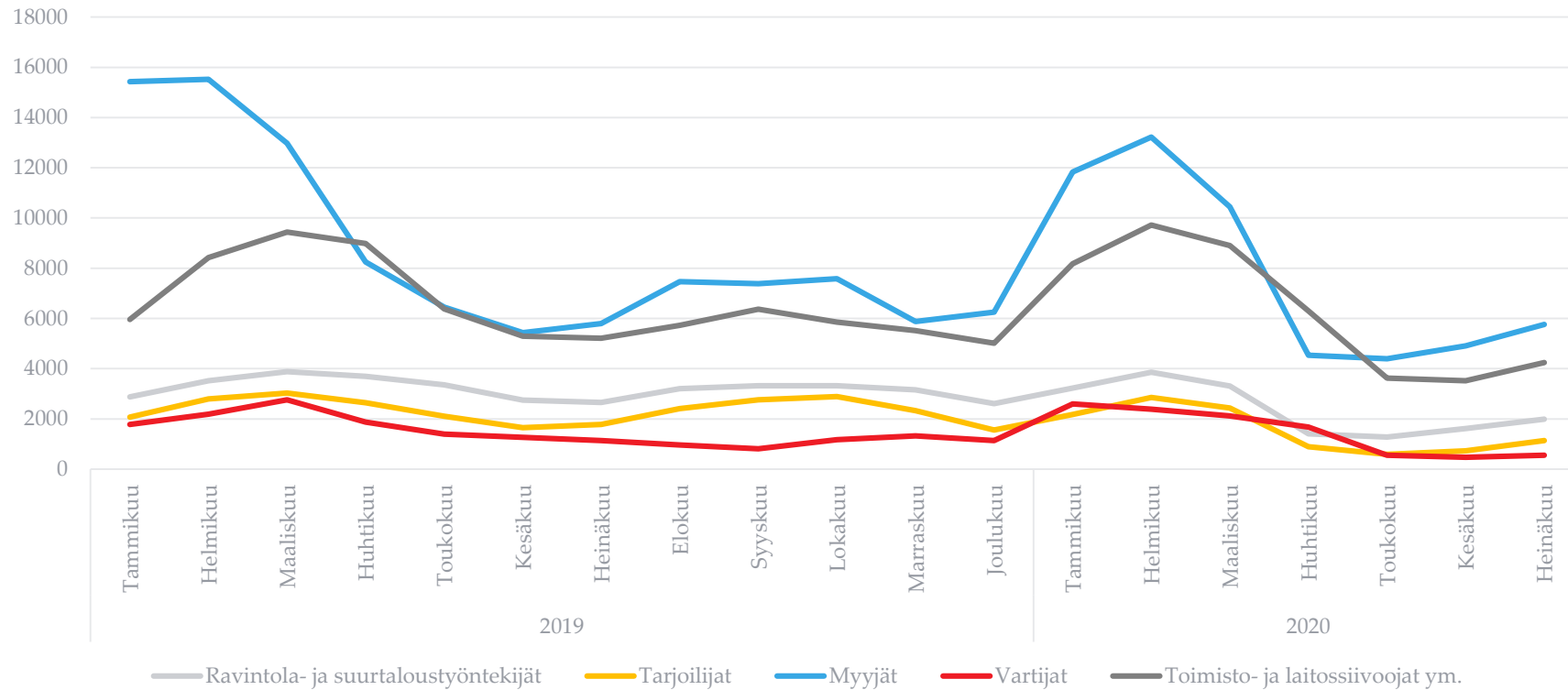
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Avoimet työpaikat

Avoimet työpaikat kuukauden lopussa

Avoimien työpaikkojen ilmoitukset romahtivat huhtikuussa erityisesti kaupan alalla sekä matkailu- ja ravintola-alalla.

Ilmoitusten määrän lasku kohti kesää on tyypillistä, kun kausityöntekijöiden rekrytointi päättyy.

Tarkasteltujen ammattien työpaikkailmoitukset jäivät kuitenkin vähäisiksi myös edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Talous ja työllisyys

Vaikutus jäseniin

Jäsenpalvelut

Työttömyyskassa

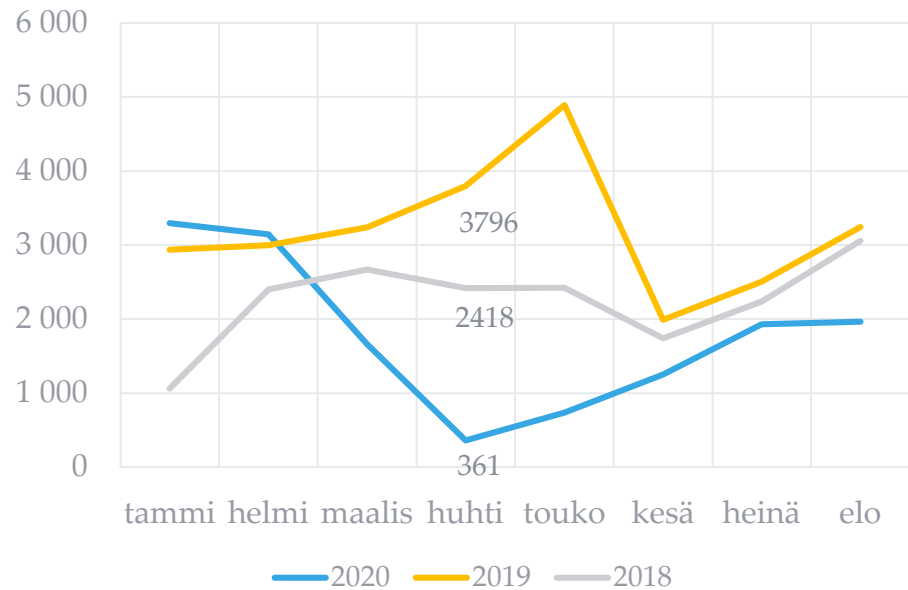
Työehtomuutokset

Lakimuutokset ja vaikuttaminen

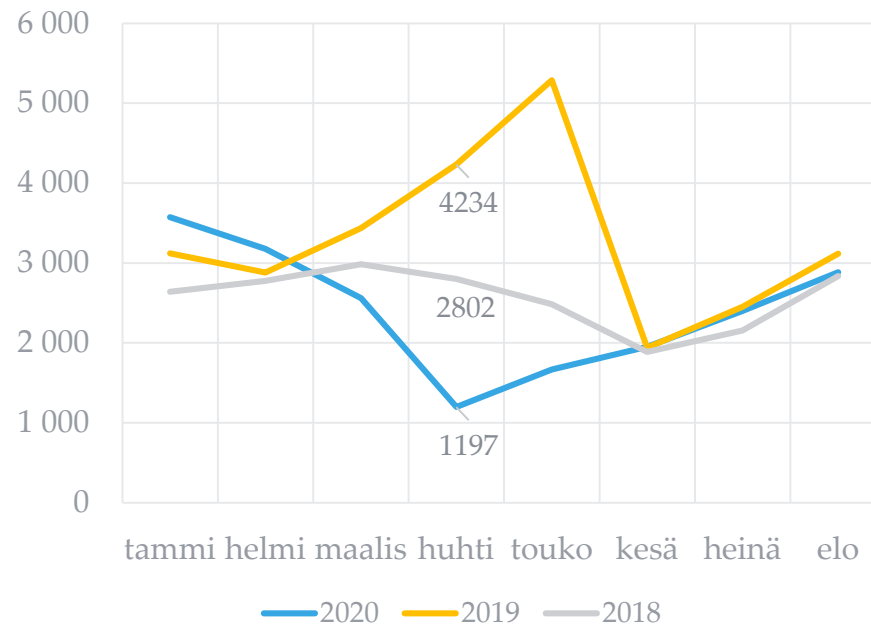
Digitalisaatio

Uudet julkaistut työpaikat PAMin työmarkkinapalvelussa

Marava-alan uudet julkaistut työpaikat
kuukausittain tammi-heinäkuussa vuosina
2018, 2019 ja 2020

Kaupan alan uudet julkaistut työpaikat
kuukausittain tammi-heinäkuussa vuosina
2018, 2019 ja 2020

Avoimien työpaikkailmoitusten määrät kääntyivät pamilaisilla aloilla lupaavan vuoden alun jälkeen jyrkkään laskuun. Pohja saavutettiin huhtikuussa.

Marava-alaa lukuun ottamatta tilanne näyttää muutaman edellisvuoteen nähden jo normalisoituneen kesän lopulla.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

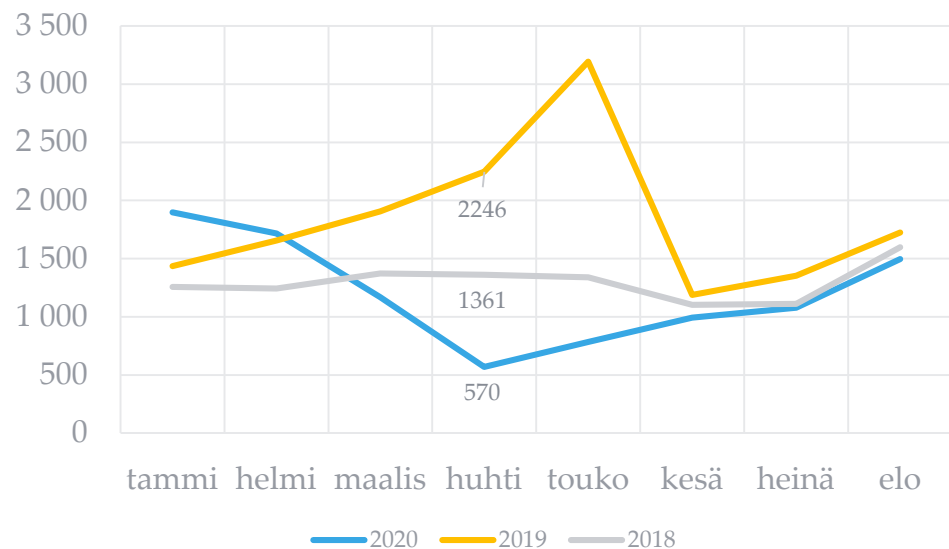
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

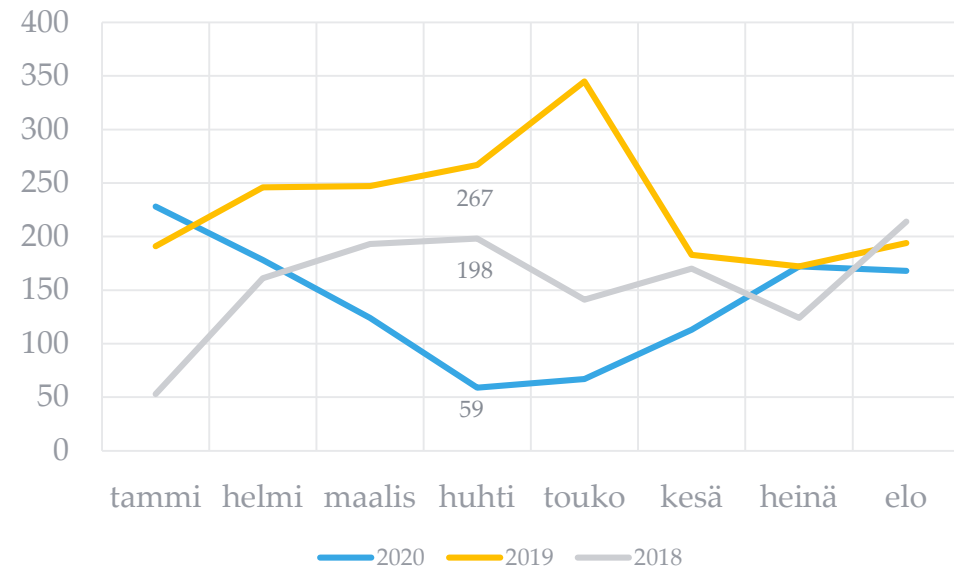
Digitalisaatio

Uudet julkaistut työpaikat PAMin työmarkkinapalvelussa

Siivousalan uudet julkaistut työpaikat
kuukausittain tammi-heinäkuussa vuosina
2018, 2019 ja 2020

Turvallisuusalan uudet julkaistut työpaikat
kuukausittain tammi-heinäkuussa vuosina
2018, 2019 ja 2020

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

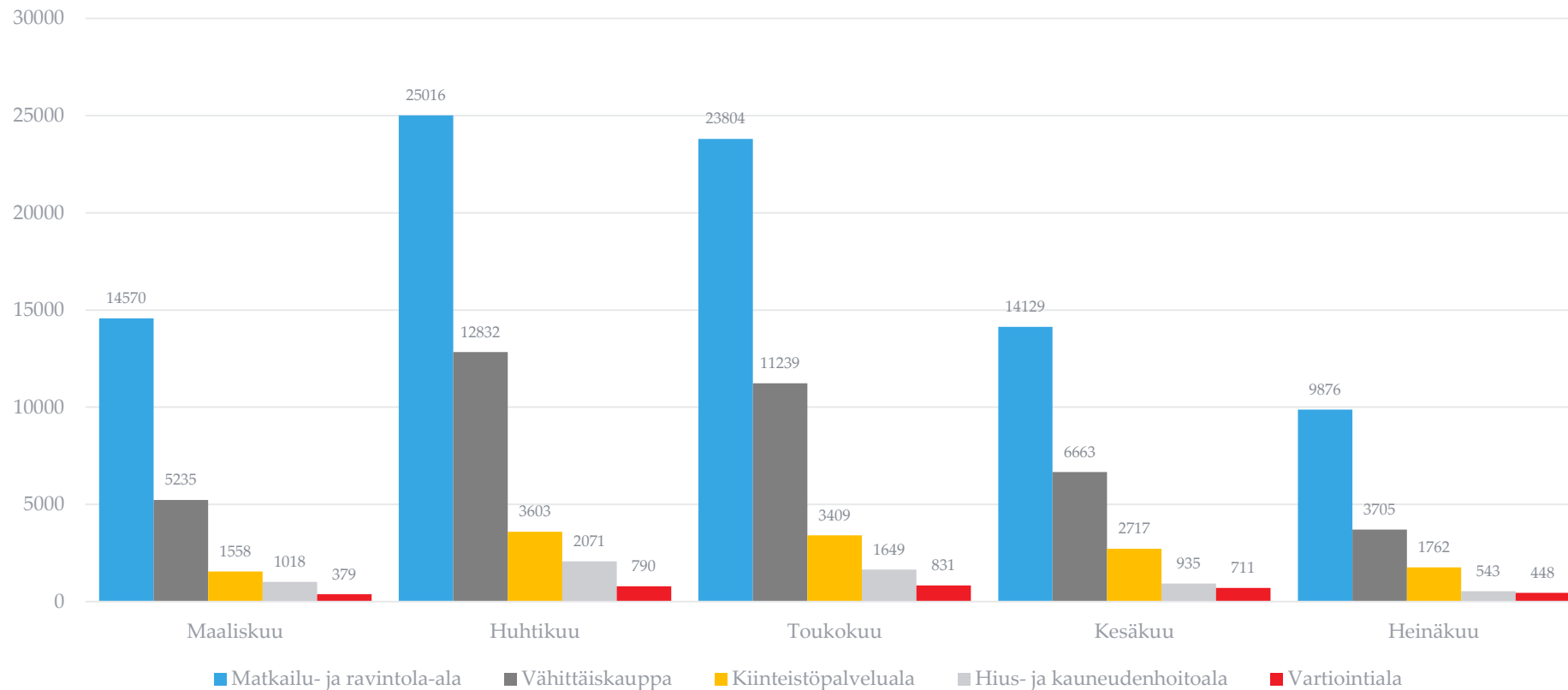
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Lomautukset

Lomautetut toimialoille ryhmiteltyinä

Lomautettujen määrä kääntyi kesäkuussa huomattavaan laskuun, kun suuri osa matkailu- ja ravintola-alan sekä kaupan alan lomautetuista pääsi palaamaan töihin.

Suhteessa alan palkansaajien määrään hius- ja kauneudenhoitoala oli yksi eniten lomautuksista kärsineistä, kun kuluttajien luottamus henkilökohtaisten palvelujen turvallisuuteen oli koetuksella.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

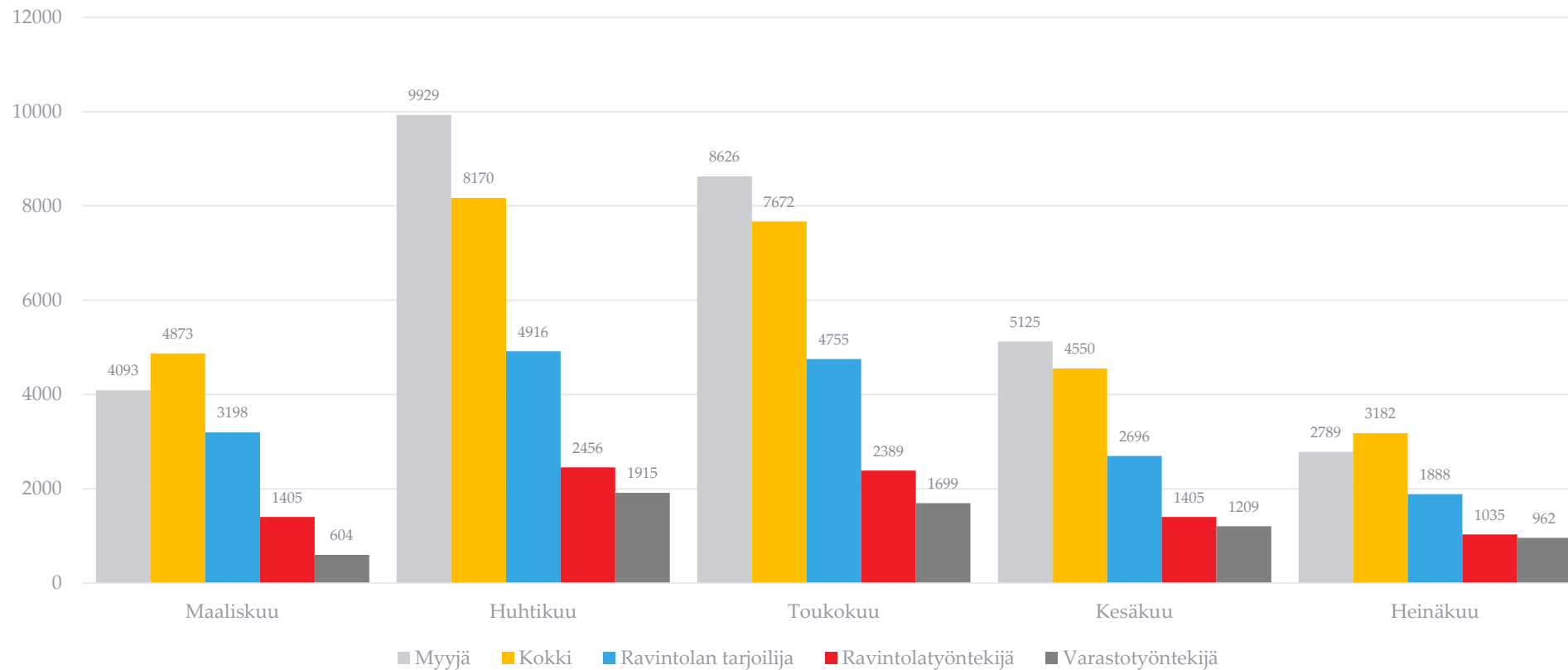
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Lomautukset

Eniten lomautetut ammattiryhmät palvelualoilla

Vaikka matkailu- ja ravintola-alalla oli lomautettuja kaksinkertaisesti vähittäiskauppaan verrattuna, oli yksittäisistä ammattiryhmistä eniten lomautettuja myyjien joukossa.

Suomen suurimmassa ammattiryhmässä pienempikin osuus lomautettuja tarkoittaa absoluuttisesti valtavaa joukkoa ihmisiä, kun esimerkiksi lukuisat erikoiskaupan myymälät joutuivat sulkemaan ovensa kevätkuukausina.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

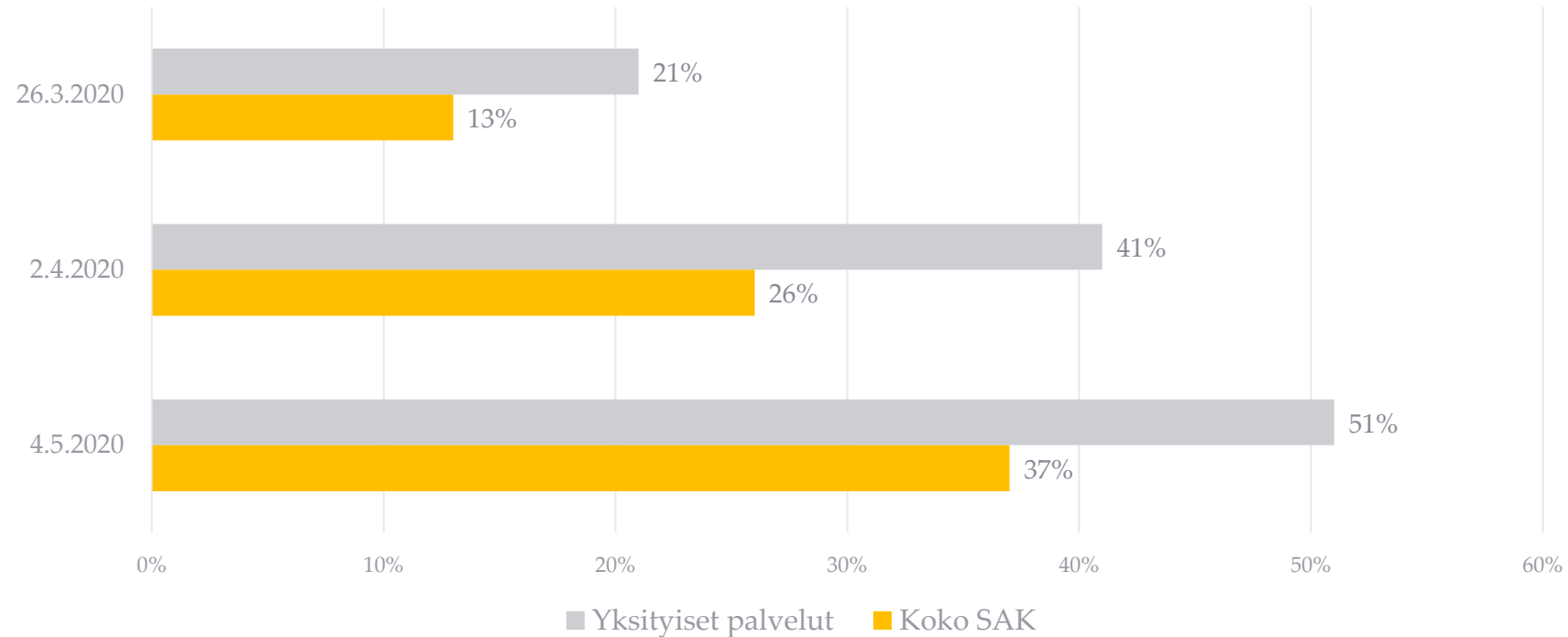
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Lomautukset

Työpaikalla on lomautettu työntekijöitä

Lomautukset SAK:n aloilla kohdistuivat erityisesti yksityisiin palveluihin.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

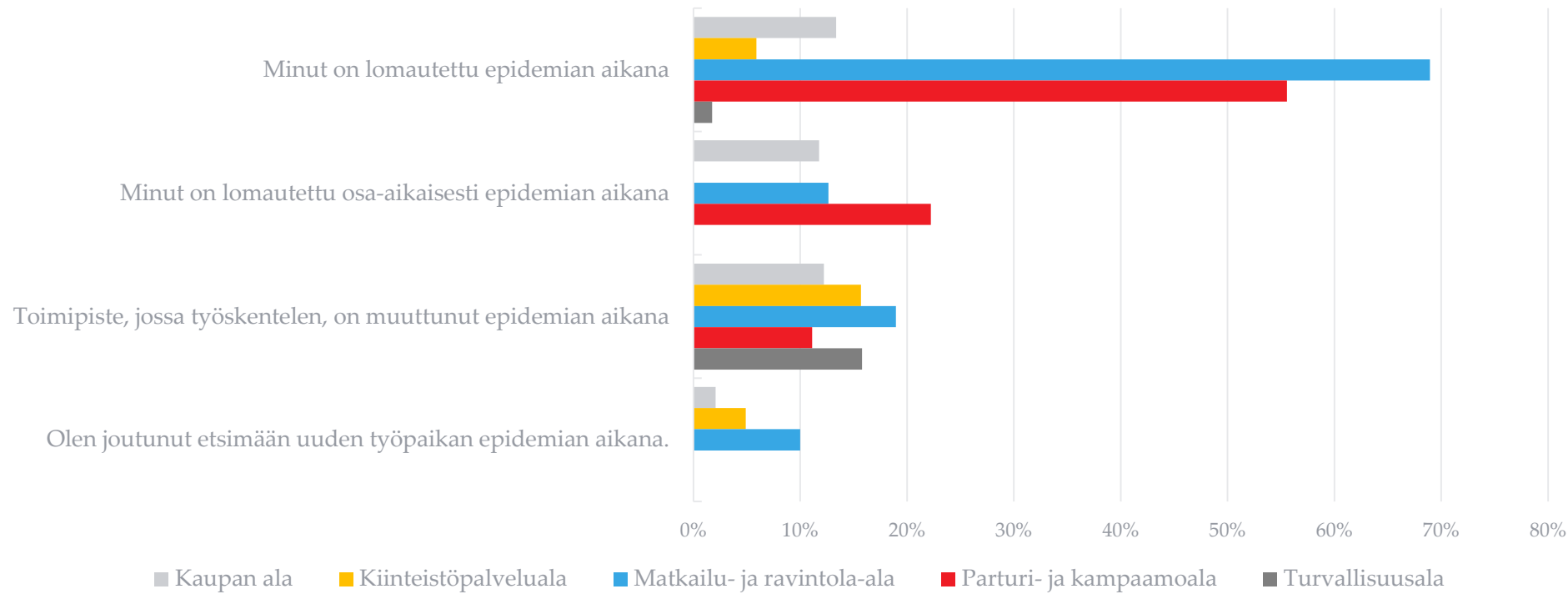
Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Muutokset työsuhteissa

Muutoksia työsuhteessa koronaepidemian aikana

Lomautusten huomattava osuus matkailu- ja ravintola-alalla näkyi myös PAMin toisen vuosineljänneksen suhdannebarometrissa.

Osa- ja kokoaikaisten lomautusten ohella huomattava osa kaikkien tarkasteltujen vastaajista oli joutunut vaihtamaan toimipistettä, kun työnantajat pyrkivät pitämään yllä palveluita aiempaa pienemmällä työntekijäjoukolla.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

PAMin jäsenten toimeentulo vaikeutui

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

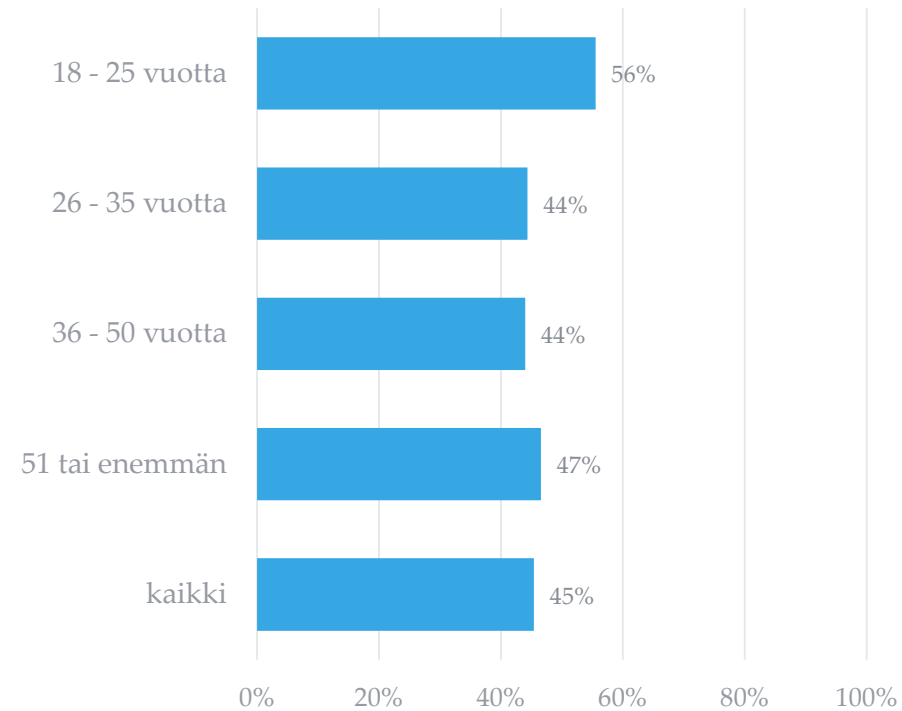
Digitalisaatio

PAMin jäsenten toimeentulo

Onko koronakriisi vaikuttanut sinun toimeentuloosi? (jonkin verran tai merkittävästi heikentänyt)

Onko koronakriisi vaikuttanut sinun toimeentuloosi? (jonkin verran tai merkittävästi heikentänyt)

Koronakriisi iski kovalla kädellä monen pamilaisen talouteen. Mitä hauraampi työsuhde, sitä kylmempiä ovat olleet koronan vaikutukset.

Nuorten ja isoissa kaupungeissa asuvien/työskentelevien taloudelliset vaikeudet korostuivat jonkin verran muita enemmän.

Talous ja työllisyys

Vaikutus jäseniin

Jäsenpalvelut

Työttömyyskassa

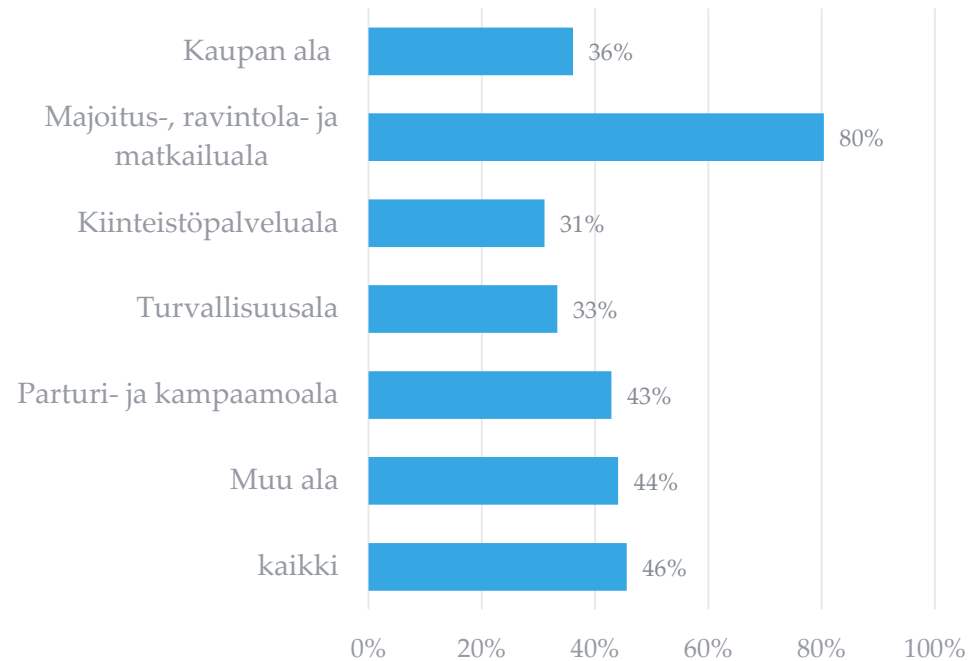
Työehtomuutokset

Lakimuutokset ja vaikuttaminen

Digitalisaatio

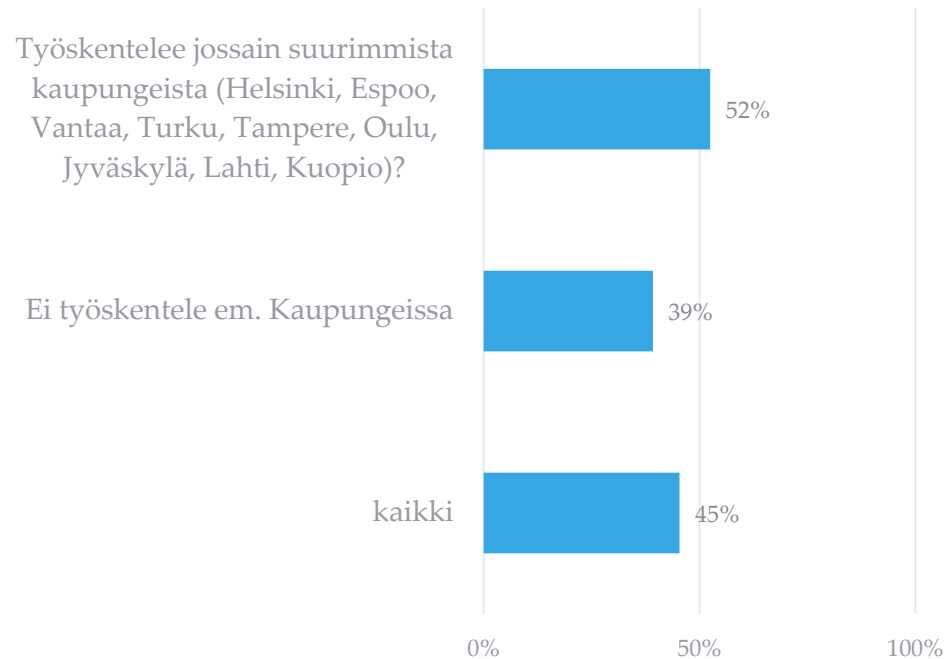
PAMin jäsenten toimeentulo

Onko koronakriisi vaikuttanut sinun toimeentuloosi? (jonkin verran tai merkittävästi heikentänyt)

Onko koronakriisi vaikuttanut sinun toimeentuloosi? (jonkin verran tai merkittävästi heikentänyt)

Työskentelee jossain suurimmista kaupungeista (Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku, Tampere, Oulu, Jyväskylä, Lahti, Kuopio)?

Talous ja työllisyys

Vaikutus jäseniin

Jäsenpalvelut

Työttömyyskassa

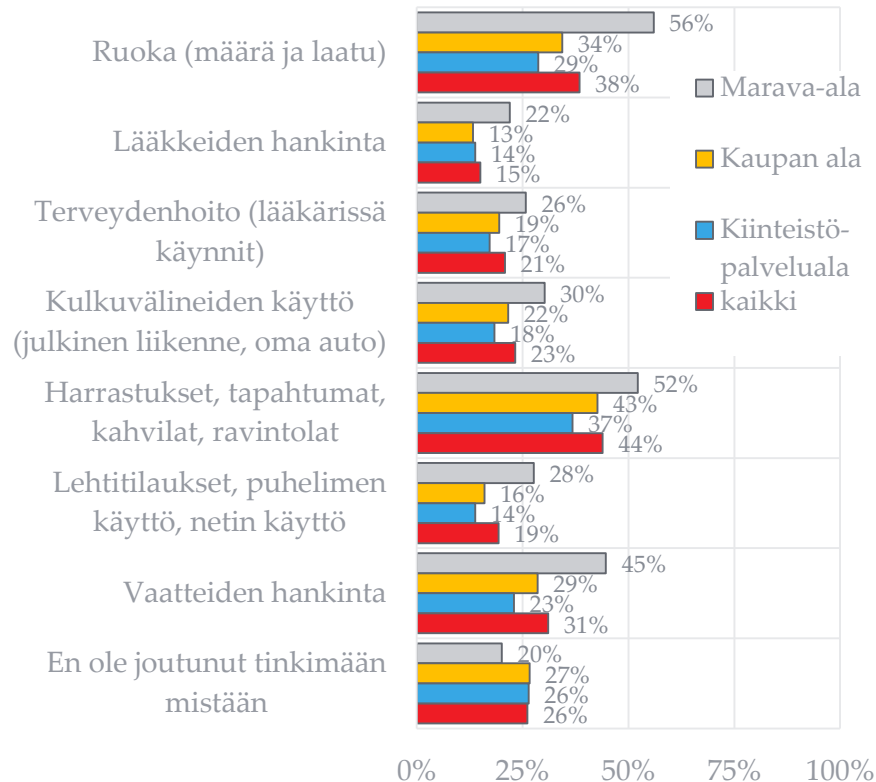
Työehtomuutokset

Lakimuutokset ja vaikuttaminen

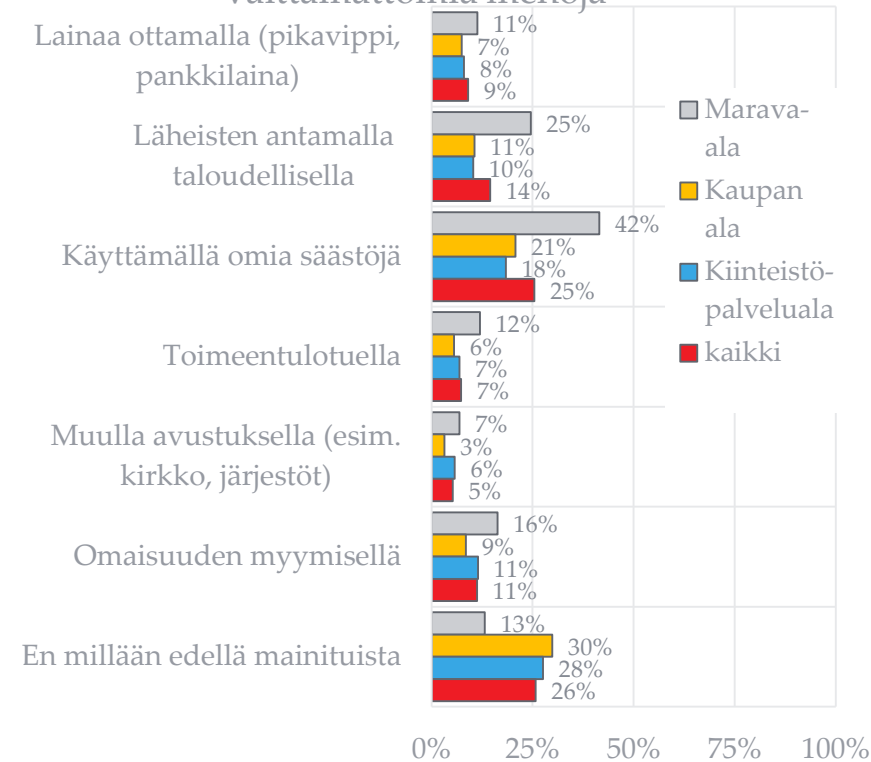
Digitalisaatio

PAMin jäsenten toimeentulo

Joutunut tinkimään koronan seurauksena

Koronan seurauksena kattanut välttämättömiä menoja

Tinkiminen elinkustannuksista ja väliaikaisten tulolähteiden käyttäminen auttoi selviytymään eteenpäin koronan tuomasta työtulojen äkkipysähdyksestä.

Ravintoloiden jouduttua sulkemaan ovensa nimenomaan niiden työntekijät joutuivat tinkimään muita useammin esimerkiksi harrastuksista ja erilaisista hankinnoista.

Taloutta paikattiin käyttämällä mahdollisia säästöjä tai läheisten tukea.

Talous ja työllisyys

Vaikutus jäseniin

Jäsenpalvelut

Työttömyyskassa

Työehtomuutokset

Lakimuutokset ja vaikuttaminen

Digitalisaatio

PAMin jäsenten toimeentulo

Palvelualuejen
ammattiliitto
Servicefacket

	MISTÄ JOUTUNUT TINKIMÄÄN KORONAN SEURAUKSENA			
	18-25 v.	26-35 v.	36-50 v.	51 tai yli
Ruoka (määrä ja laatu)	52 %	46 %	40 %	31 %
Lääkkeiden hankinta	15 %	21 %	14 %	13 %
Terveydenhoito (lääkärissä käynnit)	22 %	26 %	17 %	22 %
Kulkuvälineiden käyttö (julkinen liikenne, oma auto)	30 %	25 %	21 %	24 %
Harrastukset, tapahtumat, kahvilat, ravintolat	37 %	50 %	41 %	44 %
Lehtitilaukset, puhelimen käyttö, netin käyttö	19 %	16 %	20 %	21 %
Vaatteiden hankinta	33 %	33 %	27 %	34 %
En ole joutunut tinkimään mistään	22 %	26 %	23 %	29 %

	OLETKO JOUTUNUT KORONAN SEURAUKSENA KATTAMAAN MENOJASI JOLLAIN SEURAAVISTA TAVOISTA?			
	18-25 v.	26-35 v.	36-50 v.	51 tai yli
Lainaa ottamalla (pikavippi, pankkilaina)	11 %	9 %	8 %	11 %
Läheisten antamalla taloudellisella avulla	22 %	21 %	12 %	12 %
Käyttämällä omia säästöjä	37 %	34 %	21 %	25 %
Toimeentulotuella	19 %	8 %	7 %	6 %
Muulla avustuksella (esim. kirkko, järjestöt)	11 %	7 %	5 %	5 %
Omaisuuksien myymisellä	19 %	17 %	12 %	7 %
En millään edellä mainituista	19 %	20 %	25 %	30 %

Näyttää siltä, että koronan seurauksena moni nuori on joutunut tinkimään ruoasta, kun taas vanhemmat ikäluokat ovat hieman nuoria useammin tinkineet harrastuksista.

Nuoret ovat muita useammin joutuneet kääntymään toimeentulotuen puoleen talouden paikkaamiseksi. Myös säästöjään he ovat käyttäneet muita useammin.

Nuoret ovat myös muita useammin myyneet omaisuuttaan.

Talous ja työllisyys

Vaikutus jäseniin

Jäsenpalvelut

Työttömyyskassa

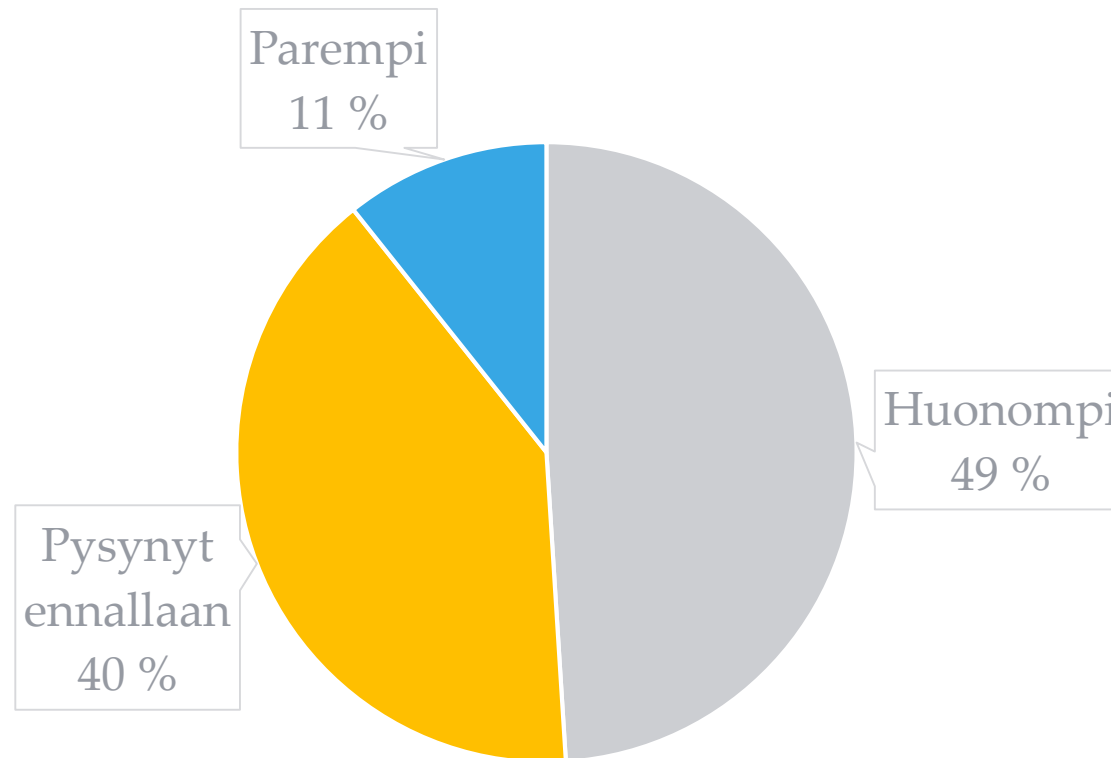
Työehtomuutokset

Lakimuutokset ja vaikuttaminen

Digitalisaatio

Marava-alan työntekijät

Millainen on nykyinen taloustilanteesi verrattuna tammikuuhun 2020?

Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluiden työntekijöille suunnatussa kyselyssä noin puolet vastaajista kertoi taloustilanteensa olevan nyt huonompi kuin vuoden alussa.

Talous ja työllisyys

Vaikutus jäseniin

Jäsenpalvelut

Työttömyyskassa

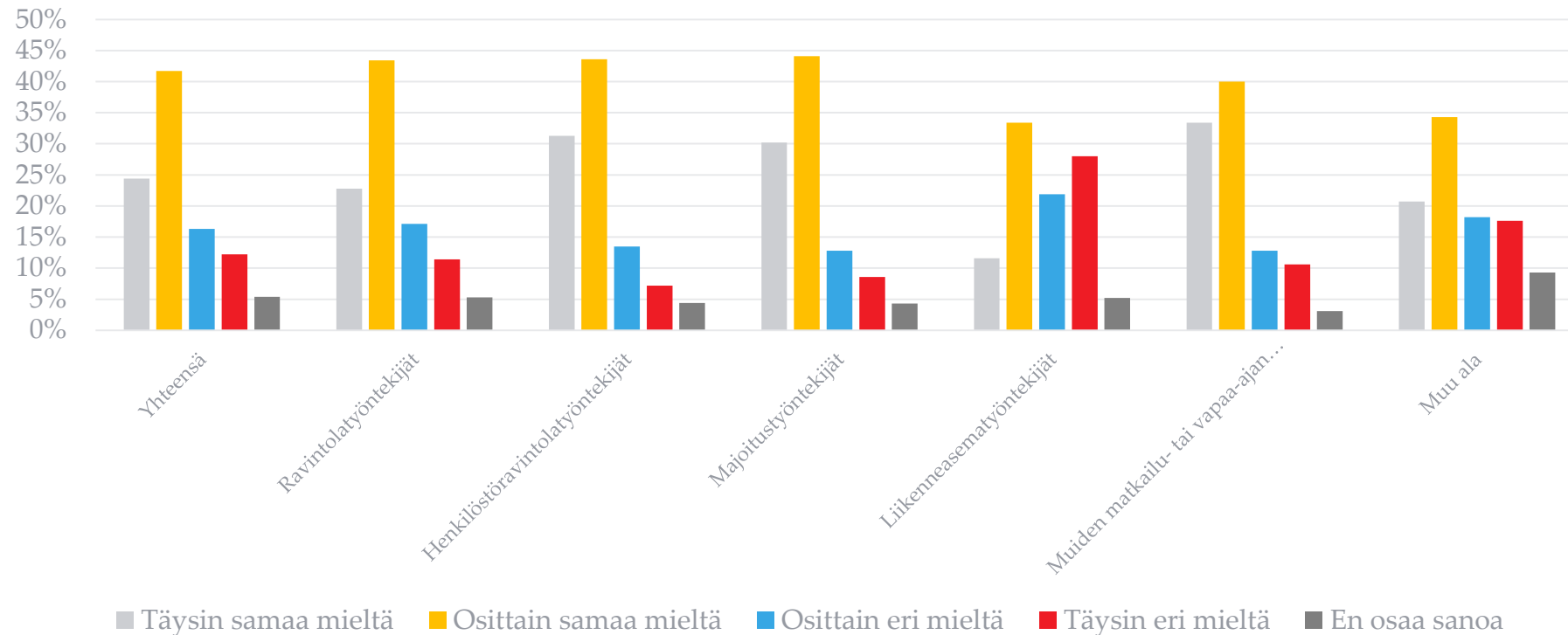
Työehtomuutokset

Lakimuutokset ja vaikuttaminen

Digitalisaatio

Marava-alan työntekijät

Mitä mieltä olet väitteestä: "Pelkään jääväni työttömäksi"?

Työttömyyttä pelkäävät eniten henkilöstöravintoloiden työntekijät, majoitustyöntekijät ja muiden matkailu- tai vapaa-ajanpalveluiden työntekijät.

Vähiten työttömyyden pelkoa kokevat liikenneasematyöntekijät.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

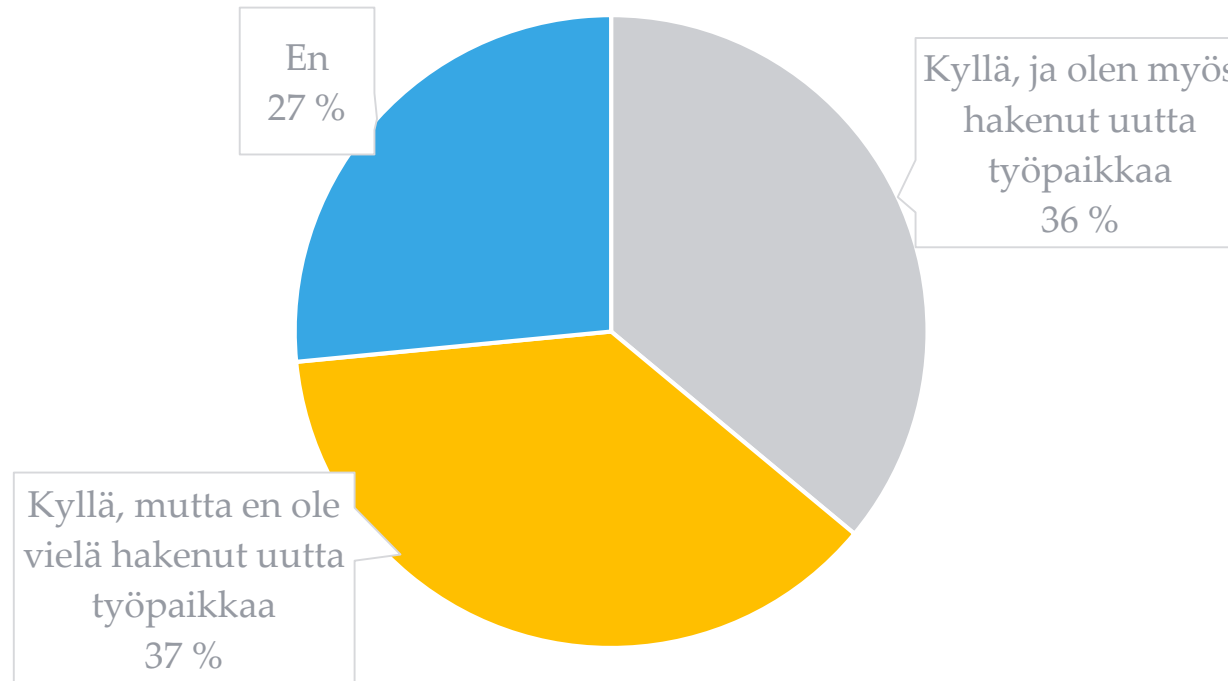
Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Marava-alan työntekijät

Oletko miettinyt viimeisen vuoden aikana työpaikan vaihtamista?

Kolme neljästä matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluiden työntekijästä on miettinyt työpaikan vaihtamista.

Talous ja
työllisyys

**Vaikutus
jäseniin**

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

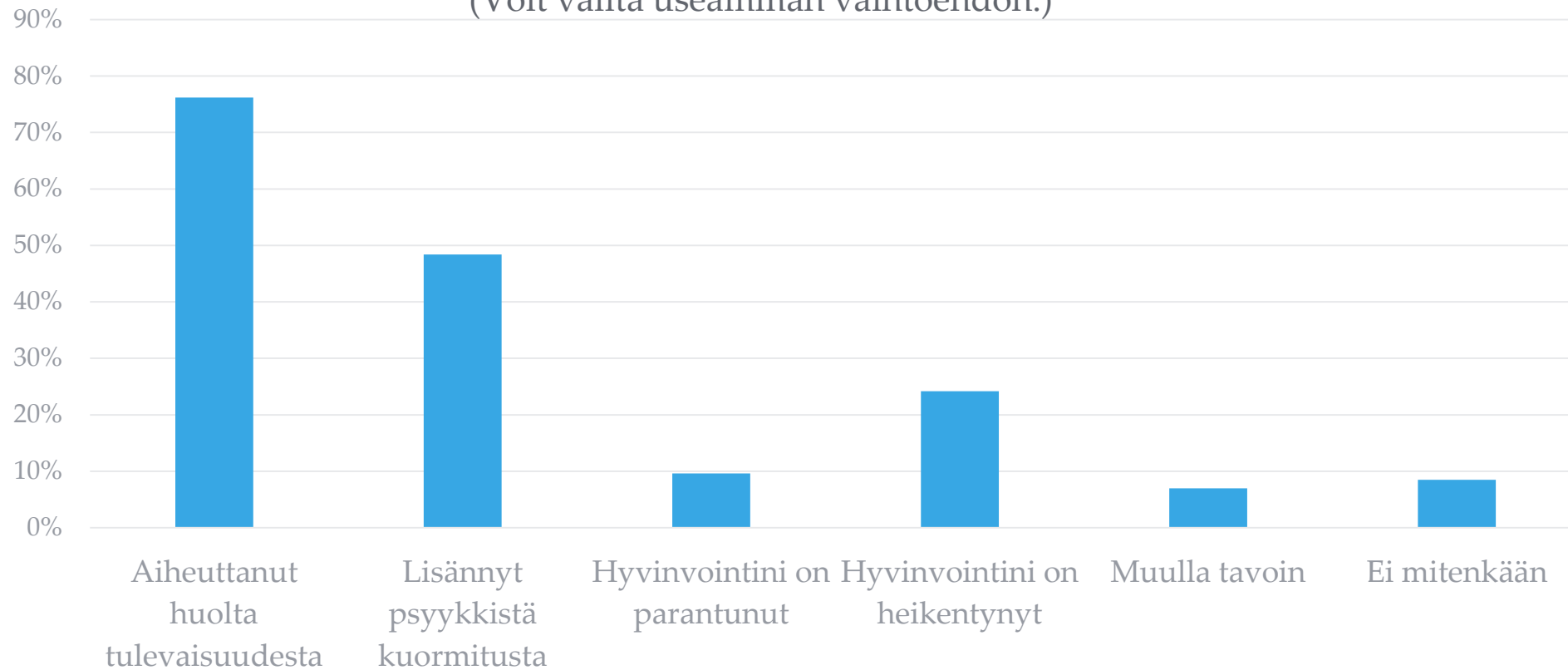
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Marava-alan työntekijät

Miten COVID-19-epidemia on vaikuttanut sinuun henkilökohtaisesti?
(Voit valita useamman vaihtoehdon.)

Talous ja
työllisyys

**Vaikutus
jäseniin**

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

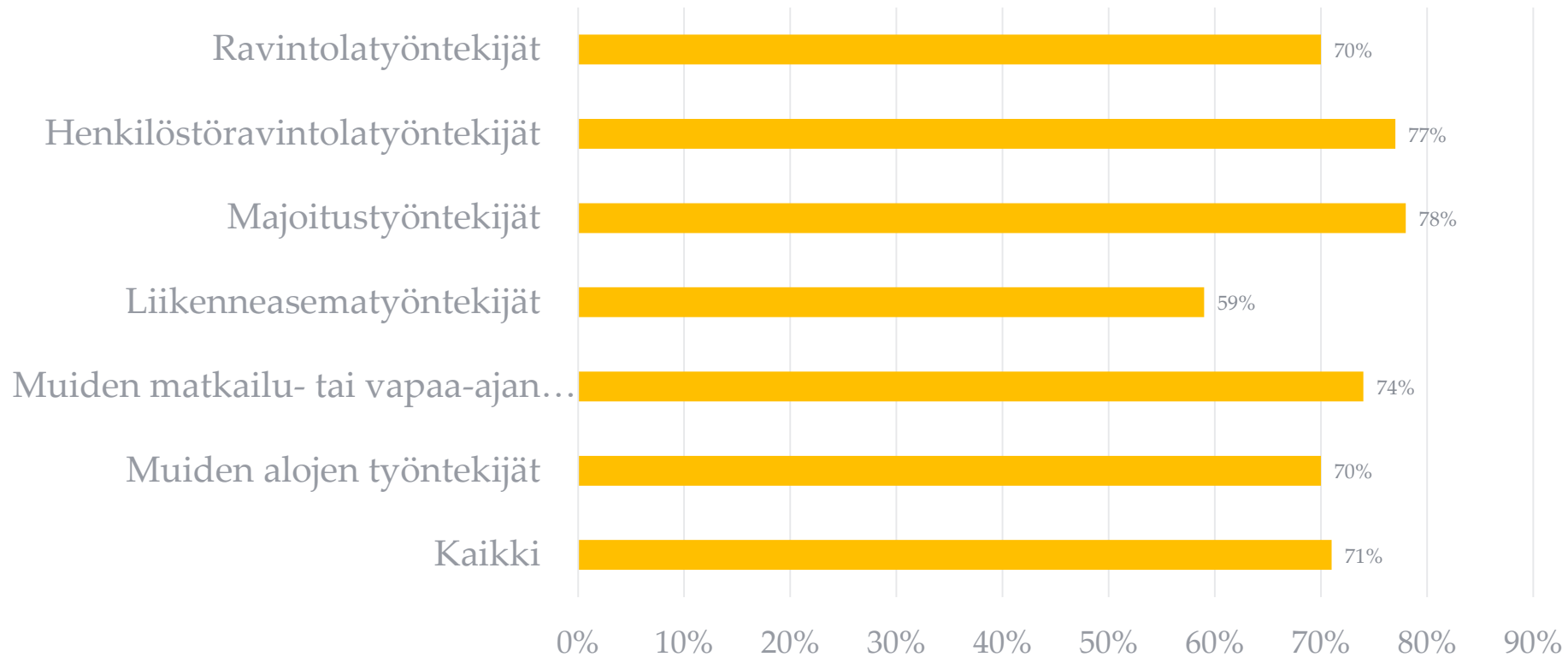
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Marava-alan työntekijät

Kokee alan tulevaisuuden synkäksi tai vähintään epävarmaksi

Millaisena näet marava-alan tulevaisuuden?

Synkimpänä tilanteen kokevat majoitusalan ja henkilöstöravintoloiden työntekijät sekä muissa matkailu- tai vapaa-ajan palveluissa työskentelevät.

Talous ja työllisyys

Vaikutus jäseniin

Jäsenpalvelut

Työttömyyskassa

Työehtomuutokset

Lakimuutokset ja vaikuttaminen

Digitalisaatio

“

**Miten koronatilanne on vaikuttanut työhösi?
Eräs vastaaja siivoojille suunnatussa PAMin kyselyssä kesäkuussa 2020:**

Hotellissa [työt] vähentynyt, niin otin muita kohteita siivoukseen. Työvuorojen ajankohdat heittelee illasta aamuun. Yöllä kotia ja aamulla töihin. Perheellisenä pientä haastetta, onneksi olemme selvinneet.

“

Palvelualojen
ammattiliitto
Servicefacket

PAM vastasi jäsenten hätään

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

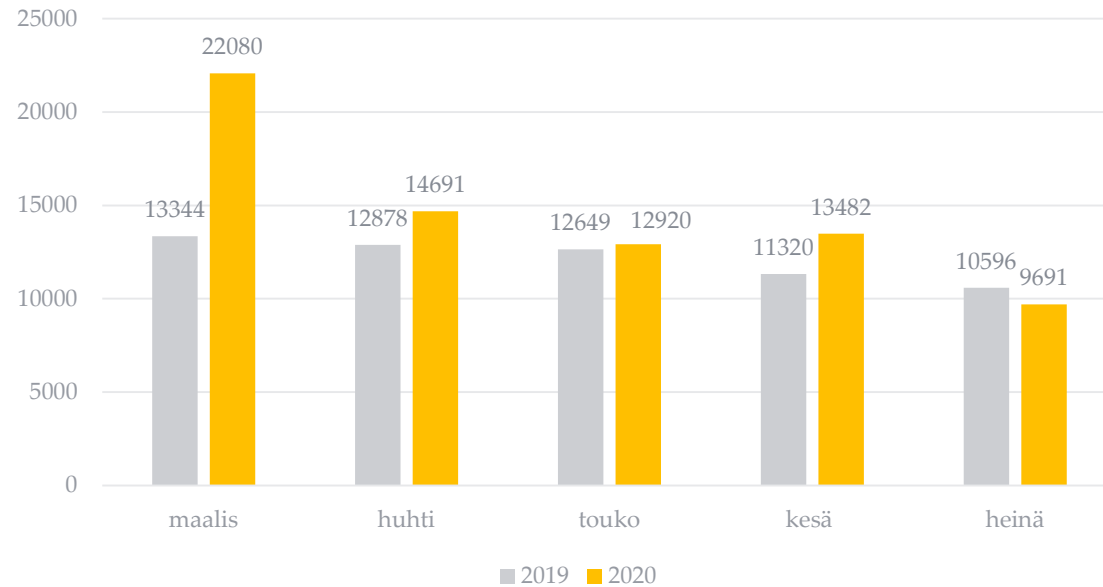
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

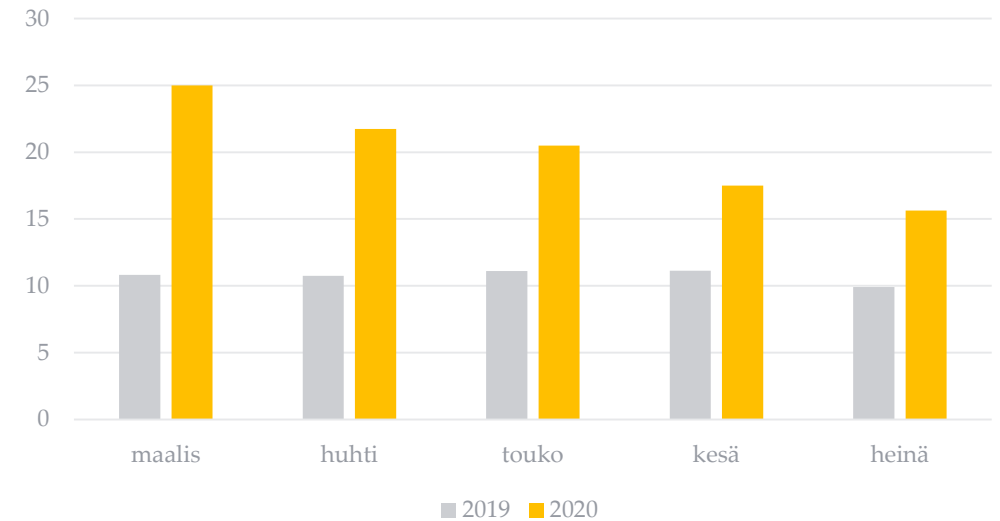
Digitalisaatio

Puhelinneuvonta jäsenille

Jäsenyyslinjalle, työsuhdeneuvontaan ja työttömyyskassan puhelinpalveluun tulleiden puheluiden yhteismäärä kuukausittain

Puheluihin vastaavien PAMin työntekijöiden määrä (keskimäärin päivässä)

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

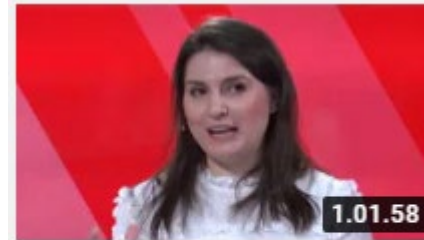
Digitalisaatio

Viestintä

PAM

Palvelualojen
ammattiliitto
Servicefacket

- Työntekijät hakivat tietoa ja tukea PAMista. Ajanjakson korkein piikki pam.fi:n päivittäisessä kävijämäärässä oli heti koronakriisin alussa 17.3.2020, jolloin kävijöitä oli 41 637. Määrä on 6-kertainen verrattuna samaan päivään vuotta aiemmin.
- Kävijämäärä pam.fi-sivustolla kasvoi maaliskuu–heinäkuussa 48 % verrattuna samaan ajanjaksoon vuonna 2019.
- PAMin Youtube-kanavalle tehtiin maaliskuu–huhtikuussa kuusi noin tunnin mittaista suoraa lähetystä, joissa PAMin asiantuntijat vastasivat jäsenten mieltä painaviin kysymyksiin työstä ja toimeentulosta.
- PAMin verkkosivuilla otettiin käyttöön botti opastamaan kysyjä vastausten luo.
- PAMin asiantuntijat kommentoivat muuttuvaa tilannetta lehdistölle, Ylelle ja muulle medialle lähes päivittäin.

PAMin live-lähetys: Työ ja korona - vastauksia mieltä...

Palvelualojen ammattiliitto PAM
2,2 t. katselukertaa •

PAMin live-lähetys: Työ ja korona - vastauksia mieltä...

Palvelualojen ammattiliitto PAM
1,2 t. katselukertaa •

PAM

Hei! Onko sinulla kysymyksiä koronan vaikutuksesta työsuhteeseen?

Haluan kysyä lomautuksista ja irtisanomisista

Haluan kysyä työttömyyspäivärahan hakemisesta

Haluan kysyä työsuhteeseen liittyvästä asiasta

Haluan liittyä PAMin jäseneksi/kysyä jäsenyydestäni

Talous ja työllisyys

Vaikutus jäseniin

Jäsen-palvelut

Työttömyys-kassa

Työehto-muutokset

Lakimuutokset ja vaikuttaminen

Digitalisaatio

Tukea luottamushenkilöille

- Korona-ajaksi (20.3.–18.6.2020) perustetulle luottamusmiesten puhelinlinjalle tuli 983 puhelua, joista heti ensimmäisellä viikolla 280. Vastausprosentti oli 89,32.
  - Luottamusmiesten puhelinlinjan tavoitteena oli tukea luottamushenkilöitä poikkeustilanteessa käytävissä yt-neuvotteluissa mahdollisimman nopeasti ja laadukkaasti.
  - Palaute oli sekä puhelimesta suoraan että muutoin positiivista – monet totesivat kaivanneensa nimenomaan tällaista suoraa linjaa, johon ei tarvitse jonottaa (tai jonottaa vain vähän) ja jossa asioita voidaan käsitellä kokonaisvaltaisesti
- Koronakevään aikana aloitettiin aivan uudenaikaisena palveluna luottamushenkilöiden työnohjaus verkossa. Palvelu sai erittäin hyvää palautetta, ja nyt kartoitetaan mahdollisuuksia kehittää kokeilusta uusi jatkuva toimintamalli.
  - Työnohjausta etänä pilotoitiin aluksi pääluottamusmiehille, minkä jälkeen palvelu laajennettiin myös luottamusmiehille ja työsuojeluvaltuutetuille
  - Howspace-alustalla toimineeseen kokonaisuuteen kuuluivat chat-palvelu, jossa luottamushenkilöt voivat keskustella keskenään ja moderoijan kanssa, sekä ajanvaraus henkilökohtaiseen työnohjaukseen, jota annettiin puhelimitse ja Teamsilla.
  - Henkilökohtaista työnohjausta annettiin maalis–kesäkuussa 60 kertaa 24:lle eri luottamusmiehelle. Ohjausistunnon pituus oli noin 30 minuuttia. Ohjausta antamassa oli 2–3 työnohjaajaa.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Kohdennetut webinaarit

- Luottamushenkilöille webinaarit yhteistoimintamenettelystä kaupan alan (19.3.), marava-alan (23.3.) ja kiinteistöpalvelualan työpaikoilla (26.3.)
- Kaksi webinaaria osuuskauppojen luottamusmiehille (31.5. ja 12.5.)
  - Kutsuttuina kaikki kaupan ja maravan luottamusmiehet osuuskaupoista
- Webinaari ammattiosastojen puheenjohtajille ja sihteereille (28.4.)
  - Mm. ammattiosastojen kevätkokouksiin liittyvät asiat, miten osastot voivat tukea jäseniään poikkeuksellisessa tilanteessa, yhdistyslain poikkeusmuutokset
- Työsuojeluvaltuutetuille webinaari koronasta
- Marava-alan omavalvonta- ja työsuojeluohjeistus sekä TES-muutokset -webinaari
- Webinaareina pidettiin myös kolme avointa kaupan alan TES-infoa, Pirkanmaan alueen työlaki-info ja kiinteistöpalvelualan TES-info (24.4.).

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

“

**Miten luottamusmiehenä koet edunvalvonnan sujuneen työpaikallasi korona-aikana?
Eräs vastaaja luottamusmiehille suunnatussa PAMin kyselyssä syyskuussa 2020:**

Vasta aloittaneena luottamusmiehenä ilman kursseja käyneenä, asiat olen saanut hoidettua hyvin. Työmäärä korona-aikana on ollut merkittävästi paljon enemmän kuin ennen pandemiaa. Paljon olen joutunut ottamaan asioista selvää, yt-laki, väliaikaiset muutokset tsessissä. Kaikesta on selvitty, kiitos koronapuhelin luottamushenkilöille ja oman alueen toimitsijoille, joista on ollut älyttömän suuri apu tiedon saannissa ja varmistamisessa. TA:n kanssa asiat ollaan saatu ratkaistua rakentavasti ja asiallisesti.

“

PAMin ruoka-avustukset

- PAM jäsenillä, jotka olivat odottaneet työttömyyspäivärahaa yli neljä viikkoa tai he ilmaisivat muuten toimeentulo-ongelmista, oli mahdollisuus hakea liitolta ruokalahjakorttia.
- 60 euron lahjakorttia haki kaikkiaan 3 906 henkilöä, joiden yhteenlaskettu arvo oli 234 360 euroa
- Ruokalahjakortti oli valittavissa K-ryhmän, Lidlin ja S-ryhmän kauppoihin.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Ruokalahjakorttien hakijoiden kertomia perusteluja

- "Taloudellinen tilanne on tosi huono ja päivärahopäätöstä ei ole tullut. Reuman takia joudun ostamaan kalliita lääkkeitä ja olen joutunut lainaamaan rahaa ruokaostoksia varten. Lahjakortista olisi helpotusta viikon ruokaostoksiin."
- "Olen ollut lomautettuna 1.5. lähtien enkä vielä ole saanut työttömyyskorvauksia. Sain palkkaa edellisen kerran 30.4. Minulla on 5 henkinen perhe ja 3 alaikäistä huollettavaa. Lapset ovat iältään 15-, 12- ja 10 vuotiaat. Ruokamenot ovat ymmärrettävästi normaalistikin suuret mutta varsinkin näin kesäloma-aikaan kun lapset eivät ole kouluruoan piirissä on ruokamenot vielä suuremmat. 60 euron ruoka-avustus tulisi todella tarpeeseen."
- "Taloudellisesti tekee tiukkaa odottaa. Olin juuri ennen koronalomautusta palannut töihin vanhempainvapailta ja säästöön ei ollut tullut reiluun vuoteen yhtään rahaa."
- "Minulla ei ole tällä hetkellä töitä lomautuksen takia. Asun yksin ja joudun siis maksamaan kaikki itse. Sain juuri ja juuri maksettua kesäkuun vuokran. Kaikki muu raha menee laskuihin ja ruokaan ei jää paljoo mitään. Viimeisen palkan töistä olen saanut toukokuussa."
- "Alkaa olemaan tili tyhjänä eikä hakemus ole vielä valmis vaan "saapunut"-tilassa. Kaikki apu, pienikin on nyt tarpeen :(Kamala pyytää edes ruoka-apua. Nyt on vaan pakko."
- "We are 5 people family. Bills we can postpone but family needs to eat regularly and they can not wait. We will appreciate any help offered."
- "Jag har ännu inte fått beslut om dagpenning och har varit tillåtet med förkortad arbetsvecka sedan 30.4.2020, vilket fortgår. Jag har 4 barn att ge mat. Maken är egenföretagare och pga det rådande läget har också han haft mindre arbete under våren."

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

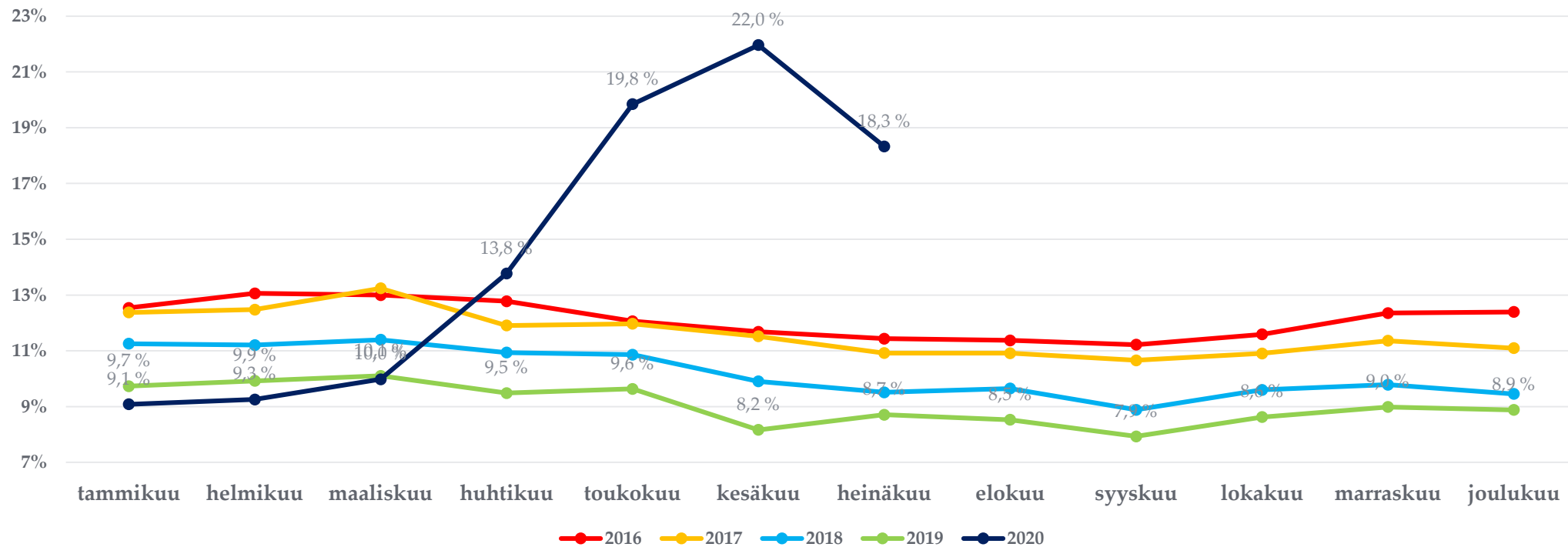
Palvelualojen työttömyyskassalle hakemusten vyöry

Talous ja
työllisyysVaikutus
jäseniinJäsen-
palvelutTyöttömyys-
kassaTyöehto-
muutoksetLakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Ansiopäivärahaa saavat jäsenet

Ansiopäivärahan saajien osuus jäsenistöstä 2016–2020

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

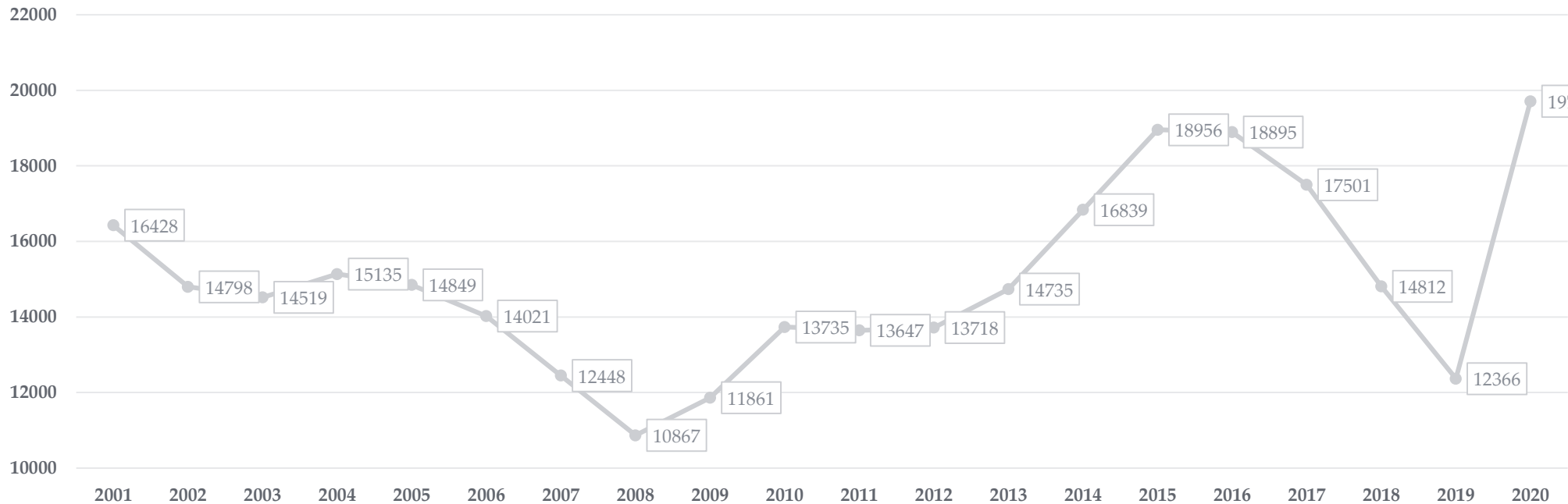
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Ansiopäivärahan saajat

Ansiopäivärahan saajat keskimäärin kuukaudessa vuosina 2001–2020

Tilanne
heinä-
kuussa
2020

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

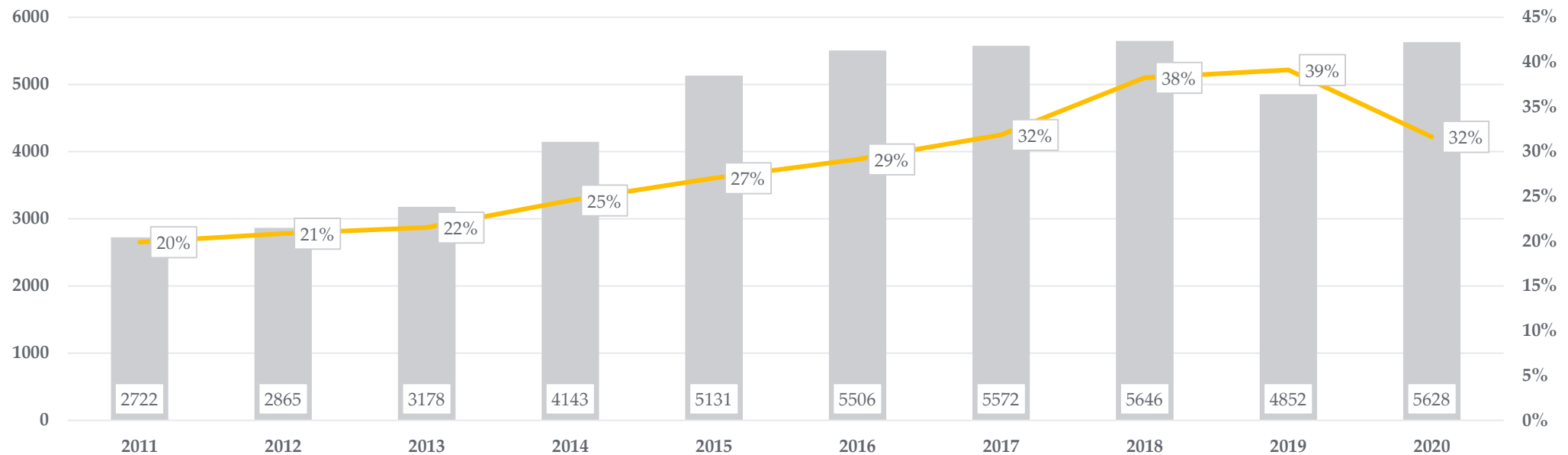
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Sovitellun päivärahan saajat

Sovitellun päivärahan saajat ja osuus kaikista ansiopäivärahan saajista,
keskimäärin /kk

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

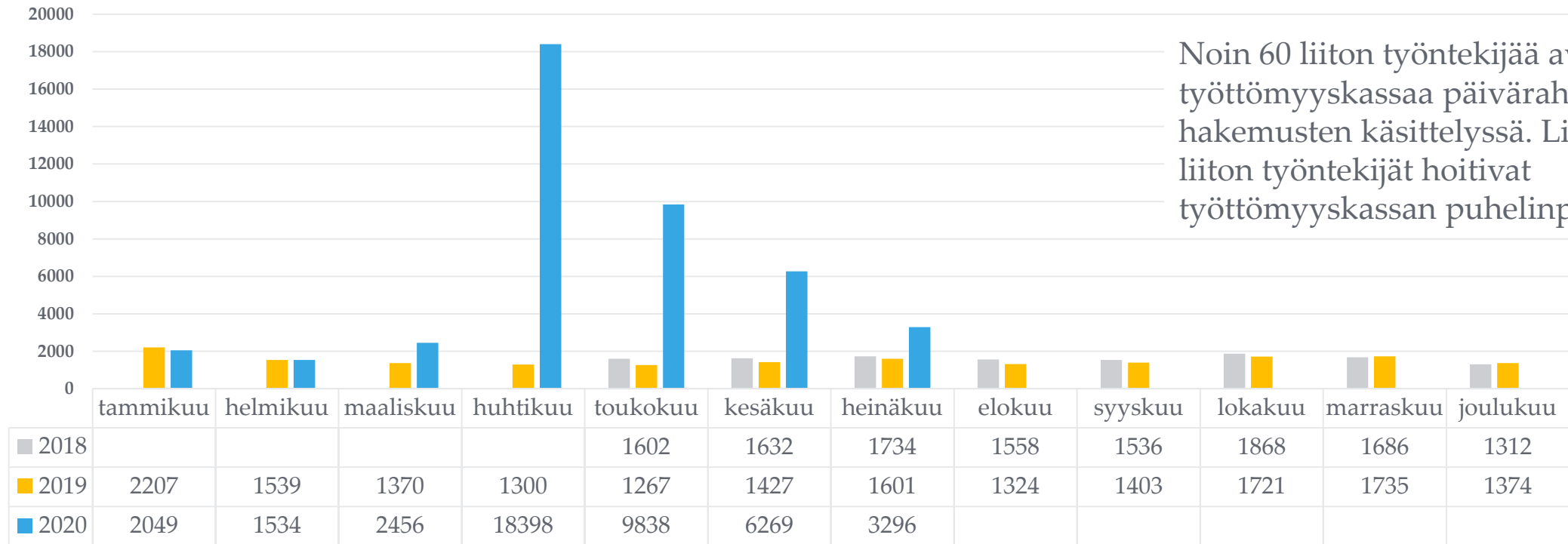
Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Ensimmäiset hakemukset

Ensimmäiset hakemukset kuukausittain

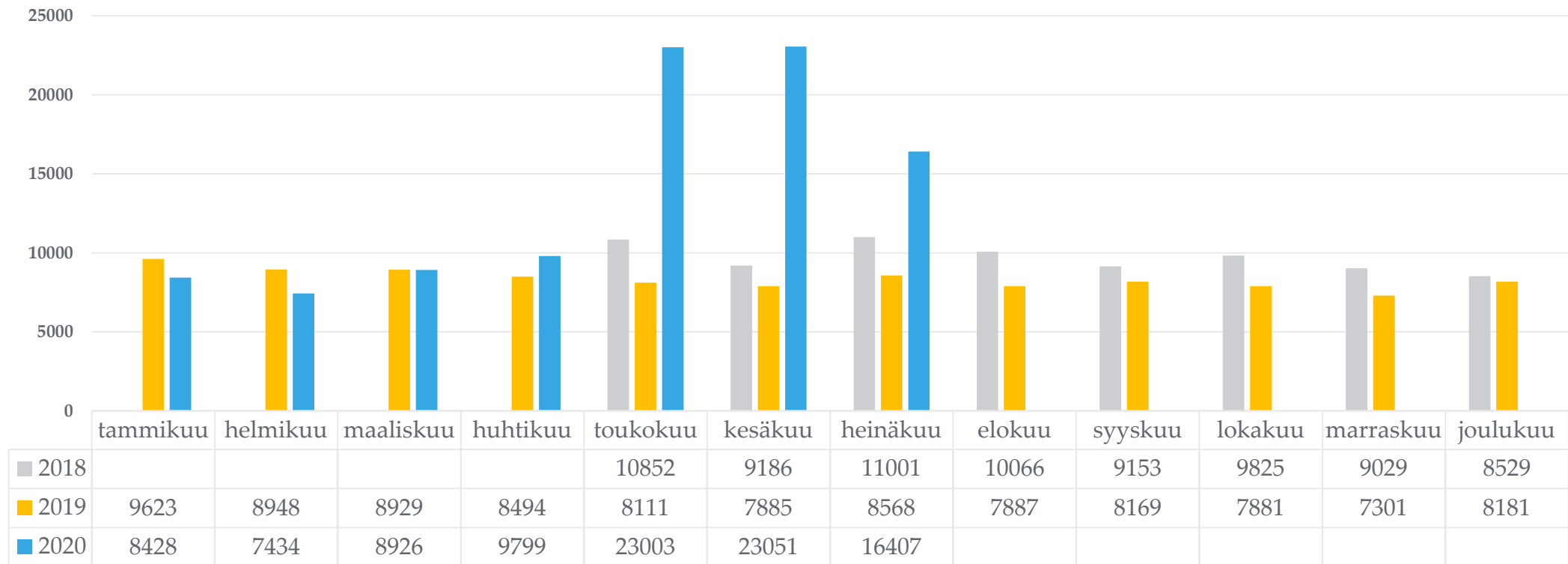

Noin 60 liiton työntekijää avusti työttömyyskassaa päiväraha-hakemusten käsittelyssä. Lisäksi liiton työntekijät hoitivat työttömyyskassan puhelinpalvelua.

Jatkohakemukset

Jatkohakemukset kuukausittain

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

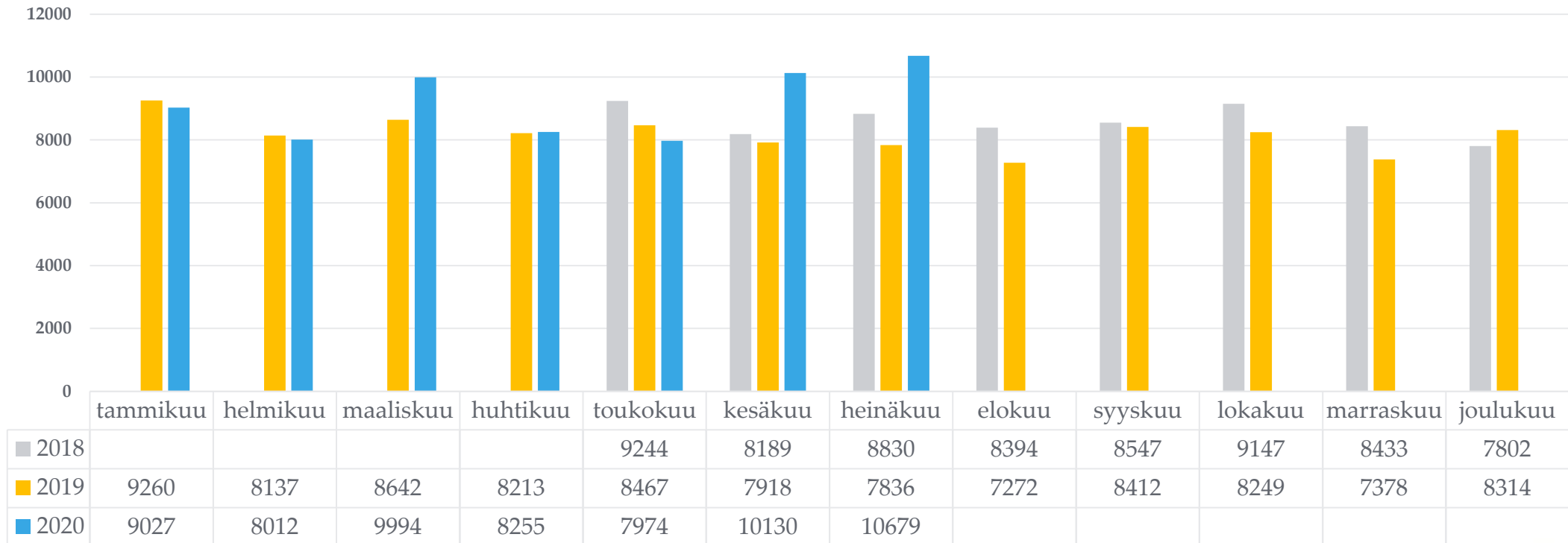
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Sovitellun päivärahan hakemukset

Sovitellun päivärahan hakemukset kuukausittain

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

**Työttömyys-
kassa**

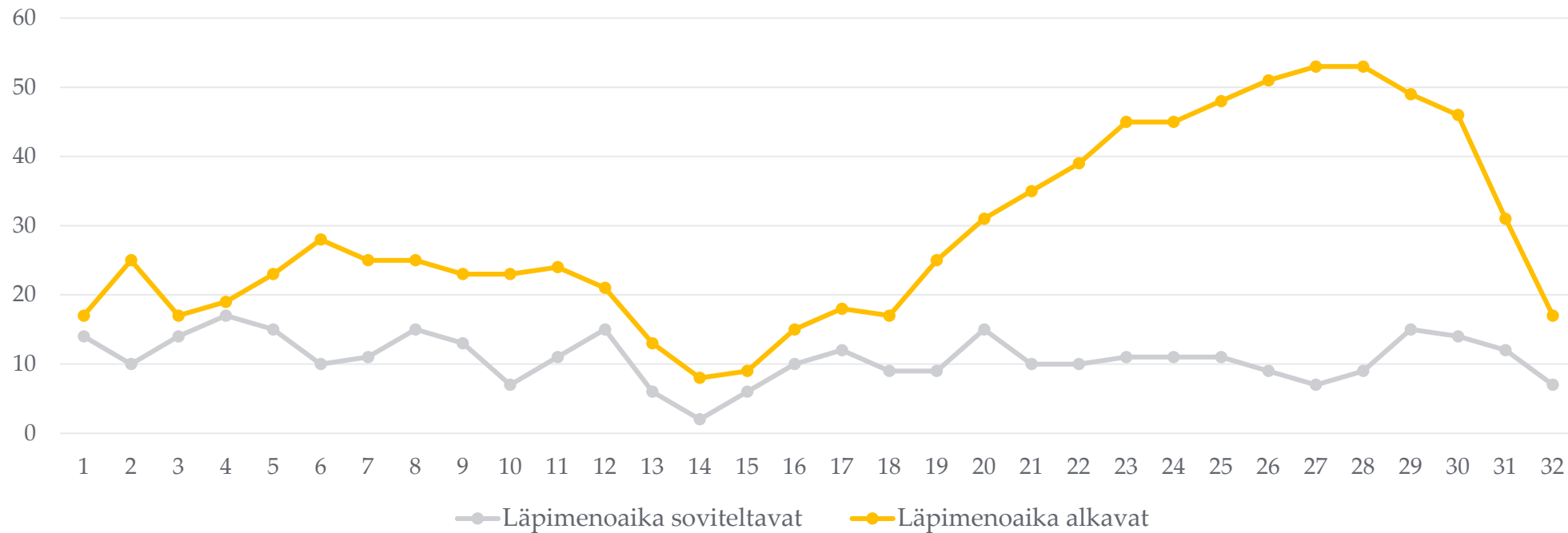
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Läpimenoaika viikoittain

Hakemusten läpimenoaika viikoittain

Poikkeusolot alkoivat viikolla 12. Juhannusviikko on viikko 25.

Heinäkuussa viikoilla 27 ja 28 pisimpään jonossa olleet hakemukset olivat odottaneet läpimenoa 53 päivää.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

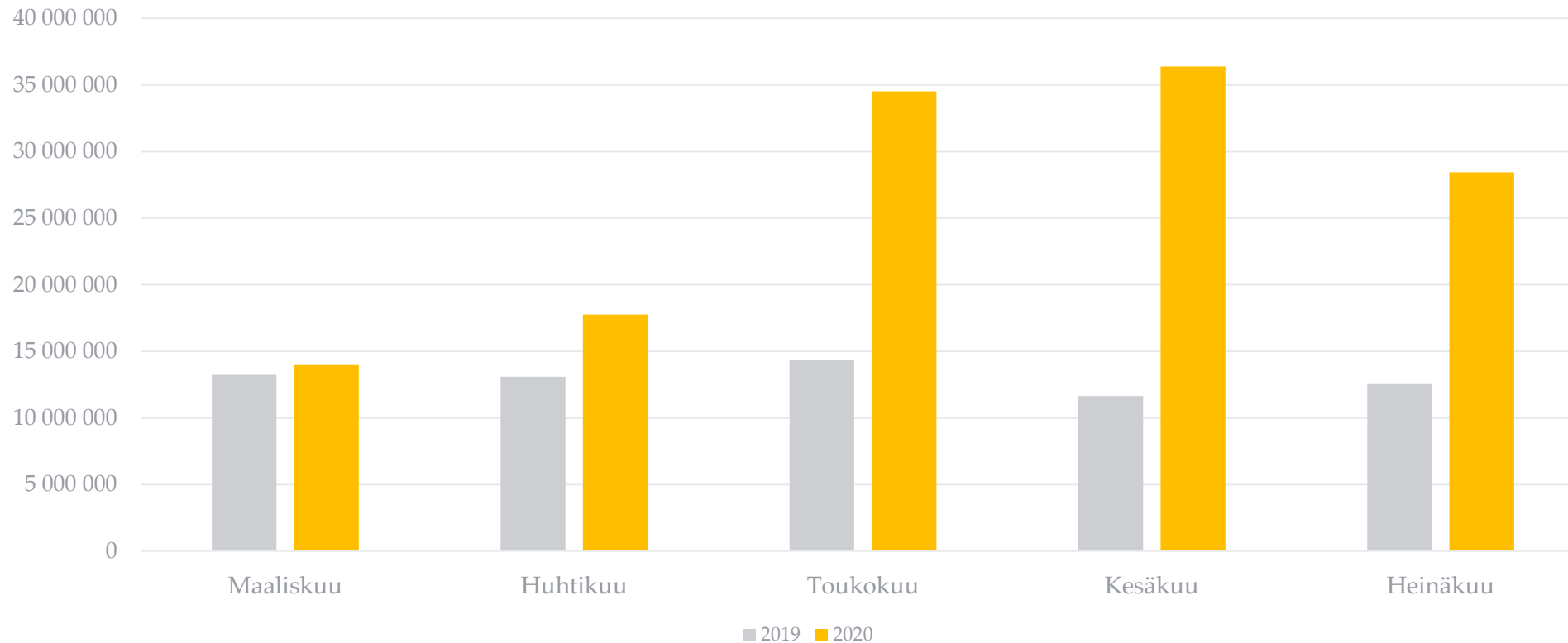
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Kassasta maksetut etuudet

Palvelualojen työttömyyskassasta maksetut ansiopäivärahat kuukausittain (€, brutto)

Vuoden 2020
maalis–heinä-
kuussa etuuksia
maksettiin
yhteensä
**131,1 miljoonaa
euroa**, kun
vuoden 2019
maalis–heinä-
kuussa summa
oli
64,9 miljoonaa
euroa. (+102 %)

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

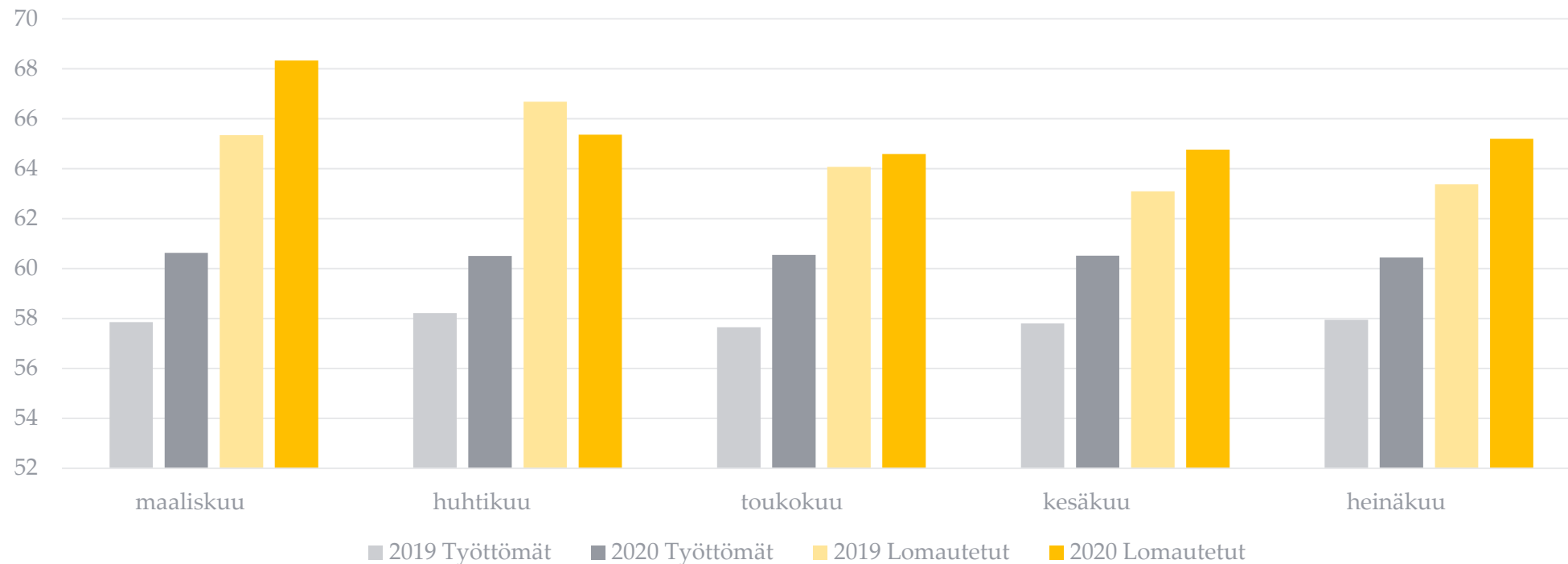
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Keskimääräiset ansiopäivärahat

Keskimääräiset ansiopäivärahat (€) kuukausittain 2019 ja 2020:
kokonaan työttömät ja kokonaan lomautetut

Kokonaan lomautetun työttömyyskorvaus oli maaliskuu–heinäkuussa 2020 keskimäärin 1378,61 € kuukaudessa.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

“

**Miten luottamusmiehenä koet edunvalvonnan sujuneen työpaikallasi korona-aikana?
Eräs vastaaja luottamusmiehille suunnatussa PAMin kyselyssä syyskuussa 2020:**

Lähinnä tunnen olevani eräänlainen yt-kone. Muu edunvalvonta on hankalaa kun ei saa matkustaa tapaamaan ihmisiä eikä omassa toimipisteessäkään näe ketään fyysisesti. Paljon on tullut tehtyä ns. työkkärin töitä, eli neuvontaa hakemusten täyttämisestä ja muista toimeentuloon liittyvistä asioista on saanut paljon kokemusta.

“

Työehtoihin tehtiin riipeästi väliaikaisia muutoksia

Talous ja
työllisyysVaikutus
jäseniinJäsen-
palvelutTyöttömyys-
kassaTyöehto-
muutoksetLakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Lainsäädännön väliaikaiset muutokset

PAM oli liikkeellä jo ennen lainsäädäntömuutoksia

- PAM sopi työnantajaliittojen kanssa väliaikaisista muutoksista työehtosopimukseen jo ennen keskusjärjestöjen neuvottelutuloksia ja lainsäädäntömuutoksia.
- Lainsäädäntömuutokset vietiin työehtosopimukseen.
- Lainsäädäntömuutosten lisäksi PAM neuvotteli myös muita väliaikaisia muutoksia, joiden tavoitteena oli pelastaa työpaikkoja ja tehdä mahdolliseksi mahdollisimman joustava toiminta kriisitilanteissa.
- Kokemukset tällaisesta toiminnasta olivat pääasiassa hyviä. Oli kuitenkin kokemuksia myös siitä, että kriisitilanteeseen tarkoitettuja toimintamalleja otettiin käyttöön yrityksissä, joissa ei ollut mitään hätää.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Lainsäädännön väliaikaiset muutokset

Lomautukset

- Työsopimuslain mukaan työnantajan on jatkossa annettava työntekijälle lomautusilmoitus vähintään 5 päivää (normaalisti 14 päivää) ennen lomautuksen alkua.

Yhteistoimintaneuvottelut

- Yhteistoimintalain vähimmäisneuvotteluaikoja lyhennetään lomautustilanteessa nykyisestä 14 päivästä ja nykyisestä 6 viikosta molemmista 5 päivään.

Määräaikainen työsuhde

- Työnantajalla on oikeus lomauttaa määräaikainen työntekijä samoin ehdoin kuin toistaiseksi voimassaolevassa työsuhhteessa oleva työntekijä. Normaalisti määräaikainen työsuhde estää lomautuksen muutoin kuin niissä tilanteissa, joissa sijaistetaan toista työntekijää.

Työsuhteen koeaika

- Työntekijän työsopimuksen voi purkaa koeajalla myös taloudellisella tai tuotannollisella perusteella, mikä ei normaalisti ole mahdollista.

Irtisanotun takaisinottovelvoite

- Työnantajan on tarjottava työtä irtisanomalleen työntekijälle, jos työnantaja tarvitsee työntekijöitä 9 kuukauden (normaalisti 4 tai 6) kuluessa työsuhteen päättymisestä samoihin tai samankaltaisiin tehtäviin, joita irtisanottu työntekijä oli tehnyt. 9 kuukauden takaisinottovelvollisuusajaksi koskee niitä työntekijöitä, jotka on irtisanottu 1.4.–1.12.2020 taloudellisin tai tuotannollisin perustein. Edellytyksenä on lisäksi, että työntekijä on edelleen työnhakijana TE-toimistossa.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

TES-muutokset: kaupan ala

Työvuoroluettelon ilmoitusajan lyhentäminen

- Työvuoroluettelon ilmoitusaika direktiolla 1 viikko (normaalisti 2–3 viikkoa) 18.3.–30.6.2020
  - otettiin laajasti käyttöön, vaikkei koronaperusteita varsinaisesti ollutkaan
  - työnantajapuolelle kasvoi ”suuri halu” jatkaa käytäntöä myös tulevaisuudessa, joten paikallisesti esitetty monissa yrityksissä jatkosta

Työvuoroluettelon muuttaminen

- Työvuoroluettelon muuttaminen koronasta johtuen 18.3.–30.6.2020
  - pyrittiin ehkäisemään lomautuksia
  - käytännössä tarkoitettiin työvuoron siirtoa toiseen ajankohtaan
  - työnantajat käyttivät määräystä joissakin yrityksissä väärin
    - siirretyt työvuorot jäivät antamatta
    - siirrettiin sunnuntai- tai lauantaivuoroja arkeen, lisistä johtuvien kustannusten minimoimiseksi

Kokemukset

- Sairauspoissaolon oma ilmoitus 5 päivään ja sairaan lapsen hoidon yhteydessä 3 päivään
  - alussa epäselvyyksiä, mutta pääasiallisesti toimi hyvin

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

TES-muutokset: majoitus-, ravintola ja vapaa-ajan palvelut

Sairauspoissaolon oma ilmoitus

- Yrityksissä otetaan käyttöön sairauspoissaoloja koskeva oma ilmoitusmenettely koronaviruspandemian vuoksi. Määräaikainen ilmoituskäytäntö on voimassa 31.12.2020 asti.
- Tämän myötä työntekijän omaan ilmoitukseen perustuva sairauspoissaolo-oikeus koskee enintään 3–7 kalenteripäivää kestäviä työntekijän omia flunssan tai koronaviruksen aiheuttamia sairauspoissaoloja. Tarkemmat ohjeistukset antaa oma työnantaja.

Työvuoroluettelon ilmoitusajan lyhentäminen

- 18.3.–30.6.2020 Työvuoroluettelon ilmoitusaika direktiolla 1 viikko (normaalisti 2–3 viikkoa)
- Otettiin laajasti käyttöön

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

TES-muutokset: Avecra

Sairauspoissaolojen omailmoitus

- Työntekijän oma ilmoitus hyväksytään sairausajan palkanmaksun perusteeksi 5 päivän ajaksi flunssan ja koronaviruksen kaltaisten oireiden vuoksi. Työntekijän on ilmoitettava asiasta heti työnantajalle. Perustellusta syystä työnantaja voi velvoittaa työntekijää toimittamaan lääkärintodistuksen heti.

Lapsen lääkärintodistusta ei vaadita

- Työntekijän oma ilmoitus alle 10-vuotiaan lapsen sairastumisesta hyväksytään 5 päivän ajaksi flunssan ja koronaviruksen kaltaisten oireiden vuoksi (tässä vain muutos ilmoituskäytäntöön, palkanmaksuun liittyvät määräykset ennallaan). Työntekijän on ilmoitettava asiasta heti työnantajalle. Perustellusta syystä työnantaja voi velvoittaa työntekijää toimittamaan lääkärintodistuksen heti. Voimassaolo: 31.12.2020 saakka.

Työvuorolista 3 päivän ilmoitusajalla

- Työvuorolista voidaan julkaista 3 päivän ilmoitusajalla viikoksi kerrallaan, jos palvelujen kysyntää ja työvoimatarvetta on poikkeuksellisen vaikea ennakoida.
- Muutoksesta on sovittava pääluottamusmiehen kanssa. Pääluottamusmies ja työnantaja tiedottavat asiasta haluamallaan tavalla.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

TES-muutokset: marava-alan työntekijät ja esimiehet sekä huvi-, teema- ja elämyspuistojen työntekijät

Vuosilomien siirtäminen

- Jos työntekijä on ollut lomautettuna 1.4.2020 jälkeen vähintään 2 viikkoa tai 10 työpäivää, hänen vuosilomansa osia voidaan pätkiä, jos hän on ansainnut lomaa yli 12 päivää.
- Käynnissä olevalla lomakaudella (2.5.–30.9.2020) annettavasta kesälomasta 12 päivää ylittävä loman osuus voidaan antaa yhdessä tai useammassa erässä. Lomat on kuitenkin annettava 30.4.2021 mennessä.
- Jos työntekijälle annettava yksittäinen lomajakso ajoittuu 30.9. jälkeen, sen pituuden pitää olla vähintään 6 päivää (jos työntekijän pitämättömät lomapäivät siihen riittävät). Jos loma siirretään näin työnantajan päätöksellä 30.9. jälkeen pidettäväksi, työnantajan on kiinnitettävä työntekijän jaksamiseen erityistä huomiota.
- Jaksamista voidaan tukea esimerkiksi antamalla ansaitut vapaapäivät (V/X) peräkkäisinä päivinä sekä viikonloppuvapaita työehtosopimuksessa säädettyä useammin. Menettelyä noudatetaan siihen asti, kunnes kaikki siirretyt kesälomapäivät on pidetty.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Marava-alan työntekijät ja esimiehet, huvi-, teema- ja elämyspuistojen työntekijät, hiihtokeskusalan työntekijät sekä ohjelmapalvelualan työntekijät

Työvuorolistan julkaisemisajan lyhentäminen

- Työvuorolista voidaan julkaista viikon ilmoitusajalla viikoksi kerrallaan, jos palvelujen kysyntää ja työvoimatarvetta on poikkeuksellisen vaikea ennakoida.
- Muutoksesta on sovittava pääluottamusmiehen kanssa. Pääluottamusmies ja työnantaja tiedottavat asiasta haluamallaan tavalla.
- Työaikajakson enimmäistuntimääriin, vapaapäivien sijoitteluun ym. osalta noudatetaan työehtosopimuksen määräyksiä.
- Poikkeusjärjestely on voimassa 30.9.2020 asti, elleivät työnantaja ja pääluottamusmies sovi ennen sitä paluusta työehtosopimuksen mukaisten määräysten noudattamiseen.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Elokuvateattereita koskeva työehtosopimus

Muuttopalvelualan työehtosopimus

- 30.6.2020 asti tilapäiseen, eli enintään 90 päivää kestäväan lomautustarpeeseen perustuvien yt-neuvotteluiden neuvotteluesitys on annettava viimeistään 3 (normaalisti 5) päivää ennen neuvotteluiden aloittamista
- 30.6.2020 asti tilapäiseen, enintään 90 päivää kestäväan lomautustarpeeseen perustuvien yt-neuvottelujen neuvotteluaika on vähintään 4 (normaalisti 14) päivää, jollei yt-neuvotteluissa toisin sovita.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

“

**Onko jokin työpaikan edunvalvonnan korona-aikana ollut helpompaa, kuin osait odottaa?
Eräs vastaaja luottamusmiehille suunnatussa PAMin kyselyssä syyskuussa 2020:**

Paikallinen sopiminen tosipaikan tullen yhdessä työnantajan kanssa kävi huomattavan hyvin. Saimme hyvin sukkelasti sovittua menettelytavat ja ennen myymälöiden sulkemista mentiin hyvin pitkälle työntekijät edellä. Tästä jäi hyvä mieli.

“

Lakeja muutettiin – PAM teki aktiivista vaikuttamistyötä

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Työmarkkinajärjestöjen kriisipakettiehdotus, jonka pohjalta lakimuutoksia lähdettiin tekemään

20.03.2020 Suomen hallitus hyväksyi työmarkkinajärjestöjen 18.3. tekemän kriisipakettiehdotuksen. Työmarkkinajärjestöjen ehdotus sisälsi seuraavat 16 muutosta, joita olivat

- Työnantajan TyEL-maksun tilapäinen alentaminen
- TyEL-maksun lykkäys 3 kuukaudella
- TyEL-takaisinlainauksen helpottaminen
- Työeläkeyhtiön asiakashyvityksistä pidättäytyminen
- YT-lain vähimmäisneuvotteluaikojen lyhentäminen
- Lomautusoikeuden ulottaminen koskemaan myös määräaikaista työsopimuksia
- Työsopimuslain mukaisen 14 päivän lomautusilmoitusajan lyhentäminen 5 päivään
- Mahdollisuuden lomauttaa ennen yt-neuvottelujen päättymistä täsmentäminen
- Palkanmaksuvelvollisuuden siirtäminen poikkeustilanteissa valtiolle
- Koeaikapurun salliminen tuotannollisella ja taloudellisella perusteella
- Takaisinottovelvollisuuden pidentäminen
- Työttömyysturvan parantaminen
- Työssäoloehdon lyhentäminen.

Hallitus toteutti työmarkkinajärjestöjen tekemät esitykset pääosin. Lisäksi hallitus päätti mm. helpottaa freelancereiden ja yksinyrittäjien pääsyä työttömyysturvan piiriin yritysmuodosta riippumatta.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Lakimuutokset tiiviisti

- **Valmiuslaki oli voimassa 17.3.–16.6.2020. Poikkeusolot päättyivät 16. kesäkuuta.**
- Kevään aikana tehtiin useita lakimuutoksia, jotka vaikuttivat suoraan palvelualojen ja niiden työntekijöiden arkeen. [\(23 lakimuutosta selityksineen listattuna liitteessä 1\).](#)
- Nämä muutokset olivat pääsääntöisesti työmarkkinajärjestöjen tekemän ehdotuksen mukaisia muutoksia. Lisäksi tehtiin päätöksiä mm. yritysten tukemisesta, työllisyyden edistämisestä, tartuntalain muutoksista, väliaikaisesta epidemiatuesta, työttömyyskassalain muuttamisesta sekä ulkomaalaislain sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

PAMin ja MaRa ry:n koronapandemiaan liittyvät yhteiset esitykset keväällä 2020

- PAM on koko kevään tehnyt aktiivisesti vaikuttamisyhteistyötä Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry:n kanssa, jotta hotelli- ja ravintola-ala selviäisi kriisistä. Mara ja PAM ovat yhdessä tehneet työministeriölle esityksiä alojen tulevaisuuden parhaaksi. PAM kantaa erityisesti huolta siitä, että palvelualoilla on mahdollisuus työllistää myös tulevaisuudessa.
- **6.4.2020. Esitys siitä, kuinka hotellien ja ravintoloiden tuki tulisi toteuttaa**
  - PAM esitti Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRan kanssa 350 miljoonan euron tukea ravintoloille. Tuen esitettiin perustuvan alan tosiasiallisiin menetyksiin, joihin nähden hallituksen esittämä 130 miljoonan tuki on liian pieni. MaRan arvion mukaan ravintoloiden myynti oli noin miljardi euroa huhti-toukokuussa viime vuonna. Koronakriisin myötä yritysten myynti on voinut vähentyä jopa 70-100 prosentilla.
- **27.4.2020. Esitys siitä, kuinka hotellien ja kylpylöiden tuki tulisi toteuttaa**
  - MaRa ja PAM esittävät, että valtio maksaisi hotelleille kolmen kuukauden ajalta korvauksen, joka perustuisi liikehuoneiston vuokrakuluihin, palkka- ja henkilöstösivukuluihin sekä muihin kiinteisiin kuluihin. Valtio maksaisi korvausta huhti-kesäkuulta. Korvaus olisi 70 prosenttia hotellien edellä mainituista kuluista eli 160,7 miljoonaa euroa.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

PAMin ja MaRa ry:n koronapandemiaan liittyvät yhteiset esitykset keväällä 2020

- **30.4.2020 Esitys alkoholin ravintola-alan väliaikaisesta alv-alennuksesta**
  - PAM ja Matkailu- ja Ravintolapalvelut Mara esittivät, että ravintolaruoan ja anniskelun arvonlisävero alennettaisiin 10 prosenttiin 12 kuukaudeksi.
- **24.8.2020. Esitys siitä, kuinka hallituksen tulisi ryhtyä valmistelemaan toimia, jotka mahdollistaisivat lentomatkustamisen ja erityisesti charter-lennot talvikaudella Pohjois-Suomeen**
  - PAM ja Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRan esittivät keinoja, joilla voitaisiin varmistaa turvallinen matkustaminen asiakkaille ja työntekijöille.

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

PAMin kevään ja kesän 2020 aikana antamat koronapandemiaan liittyvät lausunnot

- 25.3.2020 PAMin lausunto Eduskunnan talousvaliokunnalle majoitus ja ravitsemistoiminnasta annetun lain väliaikaisesti muuttamisesta (HE 25/2020)
  - https://www.pam.fi/media/1.-materiaalipankki-tiedostot-nakyvat-julkisessa-materiaalipankissa/lausunnot-2020/200325_pam_lausunto_majoitus-ja-ravitsemistoiminnasta_.pdf
- 2.4.2020 PAMin lausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle laeiksi ulkomaalaislain sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta
  - https://www.pam.fi/media/1.-materiaalipankki-tiedostot-nakyvat-julkisessa-materiaalipankissa/lausunnot-2020/200402-pam- -lausunto_hallintovaliokunta_he-ulkomaalaislain-ym.-valiaikaisesta-muuttamisesta.pdf
- 11.5.2020 PAMin lausunto Eduskunnan talousvaliokunnalle ravitsemisyriyten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä (HE 67/2020)
  - https://www.pam.fi/media/1.-materiaalipankki-tiedostot-nakyvat-julkisessa-materiaalipankissa/lausunnot-2020/200511tav_he67_2020_rav_yritysten -tukipaketti.pdf

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

PAMin kevään ja kesän 2020 aikana antamat koronapandemiaan liittyvät lausunnot

- 20.5.2020 PAMin lausunto Eduskunnan talousvaliokunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta
  - https://www.pam.fi/media/1.-materiaalipankki-tiedostot-nakyvat-julkisessa-materiaalipankissa/lausunnot-2020/lausunto_tartuntatautilain_muuttamisesta.pdf
- 22.5. 2020 PAMin lausunto Eduskunnan sosiaali-ja terveystaloustieteiden valiokunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta
  - https://www.pam.fi/media/1.-materiaalipankki-tiedostot-nakyvat-julkisessa-materiaalipankissa/lausunnot-2020/tartuntatautilaki_lausunto220520.docx.pdf
- 16.6.2020 PAMin lausunto Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa -työryhmän väliraporttiin
  - https://www.pam.fi/media/1.-materiaalipankki-tiedostot-nakyvat-julkisessa-materiaalipankissa/lausunnot-2020/lausunto_vn_10633_2020_pam.pdf

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Digitalisaatio eteni - vai etenikö?

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

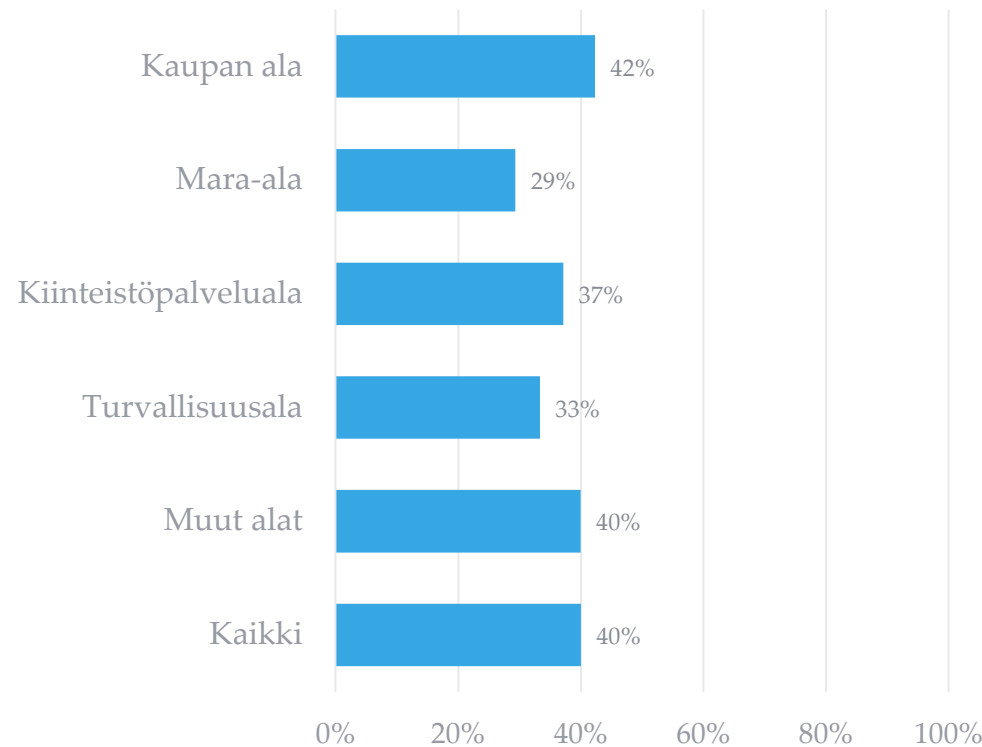
Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

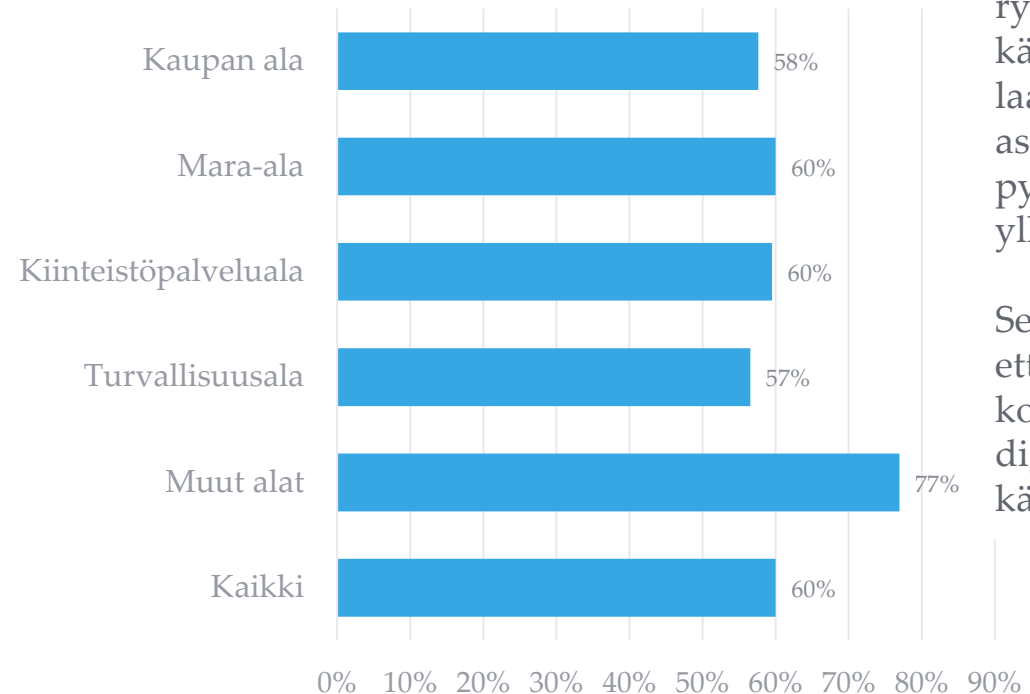
Digitalisaatio

Digitalisaatio korona-aikana

Korona-aika on lisännyt työssäni digitaalisten työvälineiden hyödyntämistä

Uskon, että korona-aikana käyttöön otettuja digitaalisia työvälineitä hyödynnetään jatkossa työpaikallamme normaalioloissakin*

Koronakeväänä digitaalisia työvälineitä ryhdyttiin käyttämään entistä laajemmin, jotta asiakaspalvelua pystyttiin ylläpitämään.

Selväksi kävi myös, että moni tarvitsee koulutusta digitalisaation käyttöön työssä.

Talous ja työllisyys

Vaikutus jäseniin

Jäsenpalvelut

Työttömyyskassa

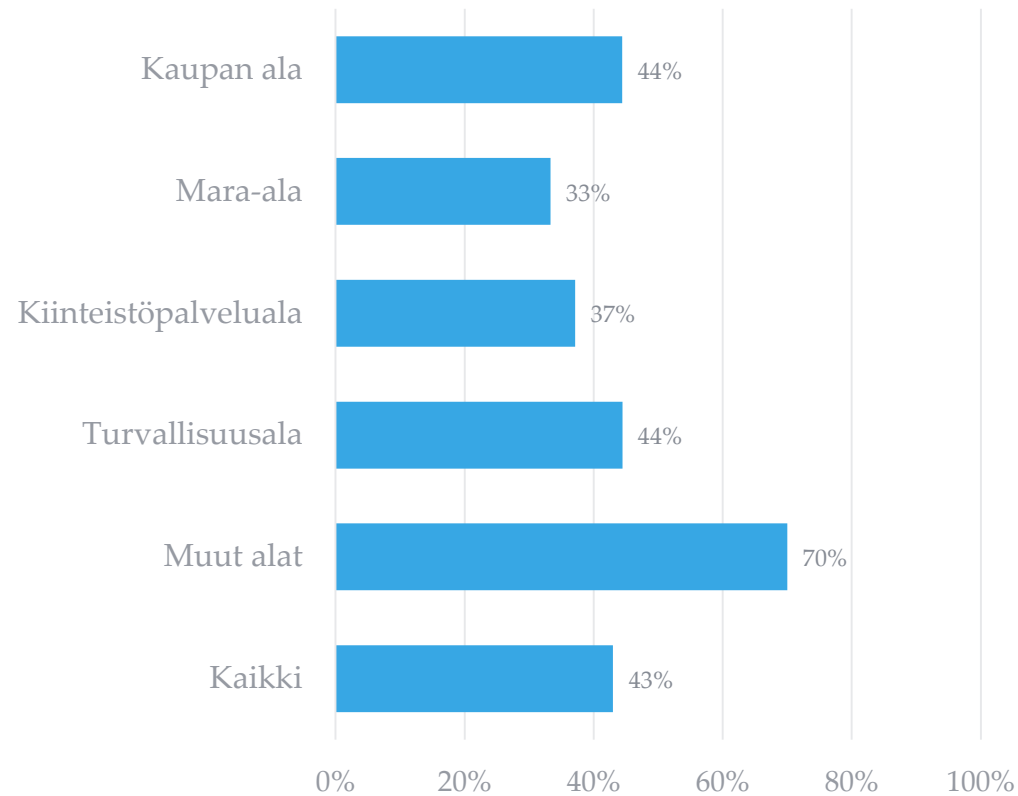
Työehtomuutokset

Lakimuutokset ja vaikuttaminen

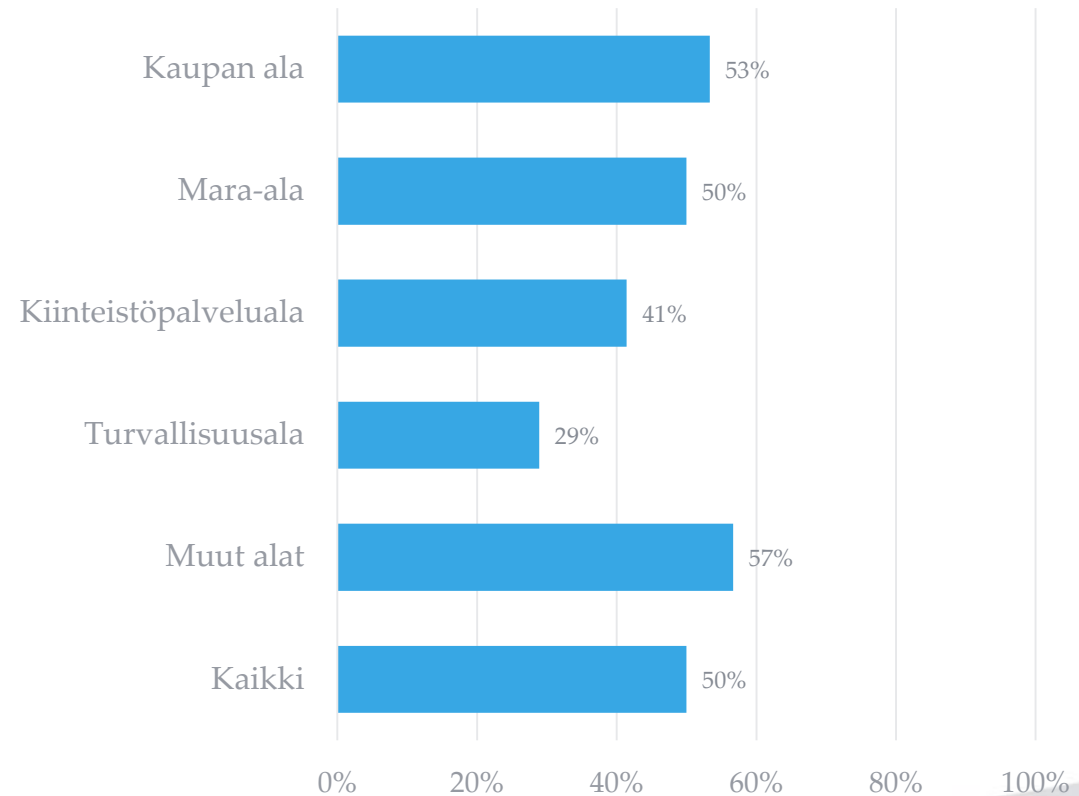
Digitalisaatio

Digitalisaatio korona-aikana

Koen uuden digitalisaation hyödyntämisen työssäni mielekkääksi

Tarvitsen lisää koulutusta digitalisaation hyödyntämiseen työssäni

Talous ja
työllisyys

Vaikutus
jäseniin

Jäsen-
palvelut

Työttömyys-
kassa

Työehto-
muutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

Digitalisaatio korona-aikana

KYSELYVASTAAJIEN KOMMENTTEJA

- Olen kassamyymä. Lisääntynyt verkkokauppa on lisännyt digitaalisia toimintoja, mutten ole osallistunut verkkotilausten käsittelyyn. (kaupan ala)
- Etävalvontaa. Nämä olisivat tosin tulleet ennemmin tai myöhemmin ilman koronaakin. (turvallisuusala)
- Joku nettipalaveri olis ollut, olisipa joku tullut ja neuvonut miten siihen voi osallistua omalla koneella. Linkki jonnekin tuli, ei ohjeita (kiinteistöpalvelua)
- Kaupassa työskennellessä ei voi tehdä etätöitä, joten korona-aika ei ole vaikuttanut juurikaan työskentelyyn ainakaan digitalisaation osalta. (kauppa)
- Kahvilamme on ollut koko pahimman korona ajan suljettuna joten mitään digitalisia muutoksia ei ole tehty. (mara-ala)
- Teen tällä hetkellä ... hommaa, jota olisi mahdollista tarvittaessa tehdä joustavasti kotoa, mutta työnantaja ei halua mahdollistaa tätä hankkimalla oikeanlaisia koneita. Ei halunnut ennen Koronaakaan. (kauppa)
- Työpaikallamme on ollut digitaalisia välineitä esim. kokousten pitämiseen, mutta nyt korona aika on pistänyt kaikki ottamaan haltuun etäyhteydet ja etäkokoukset. Kaikkien yllätykseksi tämä onkin ollut toimivaa ja ihmiset ovat osanneetkin kun on ollut pakko. Korona aikana olemme pitäneet etäkokouksia johtoryhmän ja muun verkoston kanssa. (mara-ala)
- Asiakkaat tilaavat verkossa ruokaa. Vaikuttaa työssä siten, että pitää kerätä ja kuljettaa tilauksia. (kauppa)

Talous ja työllisyys

Jäsenpalvelut

Työttömyyskassa

Työehtomuutokset

Lakimuutokset ja
vaikuttaminen

Digitalisaatio

“

**Eräs vastaaja PAMin digitalisoitumiskyselyssä
toukokuussa 2020:**

**Kaupassa jossa olen työssä otettiin
käyttöön Netti-kauppa juuri kun korona
alkoi...Koulutus kesti noin puoli tuntia ja
siitä se sitten alkoi. No nuoret osasi
käyttää konetta siitä vain mutta me
"vanhat" tai ainakin minä jäin asiasta aivan
ulalle..... Tykkään työstäni mutta kun
pakolla tulee kaikenlaiset digitaaliset
käytännöt niin nykyisin työ ei yhtään ole
yhtä mukavaa ja mieluista, stressi pukka
ja aikaa ei saisi "tuhlata" jos ei heti
ymmärrä miten pitää tehdä!...**

“

“

Millaisia uusia käytänteitä olet keksinyt / ottanut käyttöön edunvalvonnassa?
Eräs vastaaja luottamusmiehille suunnatussa PAMin kyselyssä syyskuussa 2020:

Korona-aikaan perustin työpaikkamme jäsenille WhatsApp-ryhmän, jossa saa purkaa tuntojaan (=vertaistuki), kysyä ja pohtia asioita. Olen pitänyt tätä kanavaa hyvänä, että asioihin voi vastata kootusti isommalle porukalle. Myös jäsenet ovat pitäneet tätä matalan kynnyksen yhteydenottotapaa todella hyvänä ja positiivisena asiana.

“

LIITE: Koronaan liittyvät lakimuutokset kevään ja kesän 2020 aikana

- [HE 105/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi väliaikaisesta epidemiakorvauksesta ja toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n väliaikaisesta muuttamisesta
  - Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki väliaikaisesta epidemiakorvauksesta. Lailla tuettaisiin yhteiskunnassa taloudellisesti heikoimmassa asemassa olevia henkilöitä ja perheitä tilanteessa, jossa covid-19-epidemiasta johtuvat rajoitustoimet ovat aiheuttaneet ylimääräisiä kustannuksia.
- [HE 95/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 4 §:n ja työttömyyskassalain 25 §:n väliaikaisesta muuttamisesta
  - Esityksessä ehdotetaan, että valtio osallistuisi lomautuksen-, lomautukseen rinnastettavan syyn- ja säästeen ajalta maksettavien ansiopäivärahojen rahoitukseen. Työttömyyskassalle maksettaisiin valtionosuutena kustakin ansiopäivärahasta peruspäivärahaa vastaava määrä.

- [HE 94/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain 6 luvun 7 §:n muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi
  - Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi työttömyysturvalakiin, työttömyysetuuksien rahoituksesta annettuun lakiin ja työttömyyskassalakiin tehtyjen väliaikaisten muutosten voimassaoloa siten, että ne olisivat voimassa vuoden 2020 loppuun.
- [HE 93/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain 11 luvun 4 b ja 4 c §:n muuttamisesta sekä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien muuttamisesta
  - Lomautettujen työttömyysturvaoikeutta ja yrittäjien työmarkkinatukioikeutta koskevien työttömyysturvalain väliaikaisten säännösten voimassaoloa jatkettaisiin 31.12.2020 asti. Väliaikaisten säännösten sisältöä muutettaisiin siten, että työllistyminen kokoaikatyöhön yli kahden viikon ajaksi estäisi työttömyysetuuden saamisen. Myös työttömyysturvaseuraamuksia koskevien työttömyysturvalain väliaikaisten säännösten voimassaoloa jatkettaisiin 31.12.2020 asti.
- [HE 92/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsopimuslain, merityösopimuslain ja yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 51 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännösten muuttamisesta
  - Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi työsopimuslain, merityösopimuslain ja yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 51 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksiä. Lakien voimaantulosäännöksiä muutettaisiin siten, että väliaikaisten lakien voimassaoloa jatkettaisiin 31.12.2020 asti.

- [HE 91/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta
    - Esityksen mukaan Suomessa toimiville yrityksille voitaisiin laissa säädetyin edellytyksin myöntää covid-19-pandemian aiheuttamien liiketoiminnan yleisten vaikeuksien helpottamiseksi määräaikaista valtiontukea.
  - [HE 88/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 neljänneksi lisätalousarvioksi
    - Vuoden 2020 neljänteen lisätalousarvioesitykseen sisältyy toimenpidekokonaisuus, jolla pyritään tukemaan talouden elpymistä koronavirustilanteen akuutin vaiheen päättyessä. Elvytyskokonaisuudella tavoitellaan julkisen kysynnän lisäämistä, millä pyritään lieventämään koronaviruskriisin aiheuttamaa kysynnän alentumista, Suomen pidemmän aikavälin kasvunäkymien parantamista, millä tuetaan Suomen talouden tuotantokykyä akuutin koronavirustilanteen jälkeen, ilmastonmuutoksen torjuntaa edistäviä toimenpiteitä sekä koko Suomen voimavarojen, monipaikkaisuuden ja omavaraisuuden vahvistamista koronakriisistä toipuessa.
- [HE 87/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta
- Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta. Esityksen mukaan eräitä valtion työ- ja elinkeinotoimistojen tehtäviä siirrettäisiin kokeilun ajaksi kuntien tehtäväksi laissa tarkemmin määriteltyjen ja osittain vaikeasti työllistyvien asiakasryhmien osalta.

- [HE 78/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain muuttamisesta
  - Esityksessä ehdotetaan väliaikaisesti korotettavaksi työttömyysetuuden sovittelun suojaosaa eli sitä osuutta ansioista, jota ei huomioida maksettaessa soviteltua työttömyysetuutta. Työttömyysturvalaissa säädettyyn liikkuvuusavustukseen ehdotetaan väliaikaista poikkeusta kokoaikatyön työmatkaa koskevaan avustuksen edellytykseen. Lakiehdotuksen tarkoituksena on väliaikaisesti lisätä työllistymisen kannusteita huoltovarmuuden turvaamiseksi poikkeusoloissa maa- ja metsätalousministeriön toimialan kannalta kriittisissä tehtävissä, mutta myös laajemmin väliaikaisesti tukea työn vastaanottamista ja tuen saajien taloudellista tilannetta covid-19-epidemian vaikutusten vallitessa.
- [HE 72/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta
  - Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi poikkeusolojen jatkuessa ravitsemisliiketoiminnalle sellaisia rajoituksia, joilla elinkeinotoimintaa voidaan avata asiakkaille ja samanaikaisesti estää koronavirustaudin leviämistä.
- [HE 67/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ravitsemisyriyten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä
  - Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ravitsemisyriyten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä.

- **[HE 66/2020 vp](#)** Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 kolmanneksi lisätalousarvioksi
  - Esityksessä mm. ehdotetaan mm. ravitsemisyrittäjien tukemiseen ehdotetaan 123 milj. euron määrärahaa käytettäväksi ravintoloiden toiminnan rajoitusten hyvittämiseen ja uudelleen työllistämisen tukemiseen.
- **[HE 61/2020 vp](#)** Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi
  - Esityksessä esitetään tehtäväksi väliaikaisia muutoksia, joiden tavoitteena on yksinkertaistaa eräissä tilanteissa työttömyysturvan säännöksiä ja näin keventää etuushakemuksen käsittelyn edellyttämää työmäärää. Ehdotettavat muutokset koskevat eräitä työttömyysetuuden sovittelutilanteita, työmarkkinatuen erityisiä ehtoja ja työttömyysetuuden maksamista ilman päätöstä koskevia edellytyksiä. Työttömyysetuutta voitaisiin väliaikaisesti maksaa hakemuksen perusteella enakkona enintään kuudelta kuukaudelta.
- **[HE 51/2020 vp](#)** Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi koronavirusepidemian vuoksi palkatta työstä poissa olevalle maksettavasta väliaikaisesta tuesta
  - Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki koronavirusepidemian vuoksi palkatta töistä poissa olevalle maksettavasta väliaikaisesta tuesta. Lain tarkoituksena on korvata vanhemmalle aiheutuvaa palkan menetystä ja turvata toimeentuloa silloin, kun vanhempi on noudattanut hallituksen poikkeusoloissa antamia koronavirusepidemian torjumiseen liittyviä suosituksia varhaiskasvatuksessa olevan tai perusopetuksen lähiopetukseen myös poikkeusolojen aikana oikeutetun lapsen hoidosta kotona. Etuutta maksettaisiin myös niille ulkomailta Suomeen saapuville, jotka on ohjattu koronavirusepidemian torjumiseksi karanteeniin vastaaviin olosuhteisiin ja jotka tästä syystä ovat ansiotyöstään palkattomasti poissa.

- [HE 43/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 toiseksi lisätalousarvioksi
- [HE 45/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi
  - Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi. Ehdotuksen mukaan yhtiökokous, osuuskunnan kokous, yhdistyksen kokous ja muut laissa tarkoitetut vastaavat kokoukset voidaan järjestää syyskuun 2020 loppuun mennessä, vaikka laissa, yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä määrätään tiukemmasta määräajasta. Yhteisön hallituksen tulisi kuitenkin laatia tilinpäätös viimeistään kesäkuun 2020 loppuun mennessä.
- [HE 40/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyyskassalain muuttamisesta
  - Esityksessä ehdotetaan työttömyyskassalakiin lisättäväksi uusi säännös koskien kassan kokouksen osallistumistapaa. Uudessa pykälässä säädettäisiin etäosallistumismahdollisuudesta kassan kokoukseen. Lisäys tehtäisiin selvyuden vuoksi ja se mahdollistaisi kassan kokouksen järjestämisen teknisiä apuvälineitä käyttäen esimerkiksi laajalle levinneen tartuntataudin oloissa.

- **[HE 38/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain, työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain ja työttömyyskassalain väliaikaisesta muuttamisesta**
  - Esityksessä ehdotetaan väliaikaisesti muutettavaksi työttömyysturvalakia, työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia ja työttömyyskassalakia. Esityksen mukaan työttömyysetuuden maksamisen käynnistymisen yhteydessä asetettavalta omavastuuajalta maksettaisiin työttömyysetuutta peruspäivärahana, ansiopäivärahana tai työmarkkinatukena. Valtio vastaisi omavastuuajalta maksettavan työttömyysetuuden rahoituksesta. Lisäksi lyhennettäisiin palkansaajan työssäoloehto, joka on edellytys työttömyyspäivärahan saannille. Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että lomautuksen perusteella maksettava työttömyyspäiväraha ei kuluttaisi työttömyyspäivärahan enimmäismaksuaikaa. Työttömyysturvalaissa olevaa lomautuksen määritelmää täsmennettäisiin lain tasolla vastaamaan vakiintunutta soveltamiskäytäntöä.
- **[HE 37/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työntekijän eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta vuonna 2020**
  - Esityksessä ehdotetaan annettavaksi laki työntekijän eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta vuonna 2020. Työeläkevakuutusyhtiöiden työntekijän eläkelain mukaisen vakuutusmaksun työnantajan maksuosuutta alennettaisiin tilapäisesti 2,6 prosenttiyksikköä. Maksunalennus olisi voimassa 1. päivästä toukokuuta 31. päivään joulukuuta 2020. Eläkesäätiöiden, eläkekassojen ja Merimieseläkekassan vuosimaksun osalta alennettaisiin vastaavasti vuosimaksun tasausosaa. Vakuutusmaksun alennus kohdistuisi työnantajan osuuteen työeläkevakuutusmaksusta eikä alennuksella olisi vaikutusta työntekijän työeläkevakuutusmaksuun.

- [HE 36/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta
  - Esityksessä ehdotetaan ulkomaalaislain sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain väliaikaista muuttamista. Ehdotetuilla laeilla sallittaisiin kaikille laillisesti maassa oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille työnteko huoltovarmuuden ja työmarkkinoiden toimivuuden kannalta tärkeillä aloilla ja tehtävissä, joita tarkoitetaan komission tiedonannossa Covid-19 (2020/C 102 I/02)
- [HE 27/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain 11 luvun väliaikaisesta muuttamisesta
  - Esityksessä ehdotetaan työttömyysturvalain väliaikaista muuttamista.
  - Työttömyysetuuden maksaminen lomautetulle edellyttäisi nykytilaa vastaavasti, että lomautettu ilmoittautuu työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon ja hänen oikeudestaan työttömyysetuuteen annettaisiin työvoimapoliittinen lausunto. Lomautetulla olisi oikeus työttömyysetuuteen muun muassa yritystoiminnan ja opintojen estämättä. Lomautetuilla säilyisi työttömyysturvalaissa tarkoitettu velvollisuus ottaa vastaan työnantajan tarjoamaa työtä.

- [HE 26/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsopimuslain, merityösopimuslain ja yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 51 §:n väliaikaisesta muuttamisesta
  - Esityksessä ehdotetaan väliaikaisesti muutettavaksi työsopimuslakia, merityösopimuslakia ja yhteistoiminnasta yrityksissä annettua lakia. Esityksen mukaan työntekijän lomautusta edeltävää lomautusilmoitusaikaa lyhennettäisiin 14 päivästä viiteen päivään. Samoin lyhennettäisiin lomautusta koskevien yhteistoimintaneuvotteluiden kestoaikaa nykyisestä kuudesta viikosta tai 14 päivästä viiteen päivään. Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että työnantajalla olisi oikeus jatkossa lomauttaa määräaikaisessa työsuhteessa työskentelevä työntekijä samoilla edellytyksillä kuin työntekijä, jolla on toistaiseksi voimassa oleva työsopimus. Koeaikaa koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että työsopimus voitaisiin koeaikana purkaa myös taloudellisella tai tuotannollisella perusteella.
- [HE 25/2020 vp](#) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta
  - Esityksessä ehdotetaan majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain väliaikaista muuttamista. Ravitsemisliikkeet suljettaisiin asiakkailta. Tuotteiden ulosmyynti asiakkaille ravitsemisliikkeiden tiloista olisi kuitenkin sallittua.

**Palvelualojen
ammattiliitto**

Servicefacket